ከቁርኣንና ሐዲሥ የተውጣጡ ዱዓዎች

አዘጋጅ፦

ከአላህ ከጃዩ ዶ/ር ሰዒድ ቢን ዐሊይ ቢን ወህፍ አልቀሕጧኒይ

((وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ))[1]{ለአላህም መልካም ስሞች አሉት። (ስትፀልዩ) በእርሷም ጥሩት። እነዚያንም ስሞቹን የሚያጣምሙትን ተዉዋቸው። ይሠሩት የነበሩትን ነገር በእርግጥ ይምመነዳሉ።}

አላህ ፤ አልአወል (የሁሉ መጀመሪያ) ፣ አልአኺር (የሁሉም መጨረሻ) ፣ አዝዟሂር (የሁሉ በላይ) ፣ አልባጢን (እጅግ ቅርብ) ፣ አልዐሊይ (እጅግ ከፍ ያለ) ፣ አል አዕላ (ከሁሉም በላይ ከፍ ያለ)

አልሙተዓል (በችሎታና ኃያልነቱ ከፍ ያለ) ፣ አልዐዚም (ትልቅ) ፣ አልመጂድ (የውዳሴ ባለቤት)፣ አልከቢር (እጅግ ታላቅ) ፣ አስሰሚዕ (ሁሉን ሰሚ)፣ አልበሲር (ሁሉን ተመልካች)፣ አልዐሊም (ሁሉን ዐዋቂ)

አልኸቢር (ውስጠ ዐዋቂ) ፣ አልሐሚድ (በሁሉም የተመሰገነ) ፣ አልዐዚዝ (ሁሉን አሸናፊ) ፣ አለቀዲር (እጅግ ቻይ) ፣ አልቃዲር (ሁሉን ቻይ) ፣ አልሙቅተዲር (ሁሉን ነገር እጅግ በጣም ቻይ) ፣ አልቀዊይ (ብርቱ)

አልመቲን (እጅግ ጠንካራ) ፣ አልገኒይ (እጅግ የተብቃቃ) ፣ አልሐኪም (እጅግ ጥበበኛ) ፣ አልሐሊም (መቅጣት እየቻለ ታጋሽ) ፣ አልዐፉው (እጅግ ይቅር ባይ) ፣ አልገፉር (እጅግ መሀሪ) ፣ አልገፋር (እጅግ በጣም መሀሪ)

አትተውዋብ (ፀፀት ተቀባይ) ፣ አርረቂብ (የሁሉም ተጠባባቂ) ፣ አሽሸሂድ (ግልፅም ስውርም የሚመለከት) ፣ አልሐፊዝ (ሁሉንም ጠባቂ) ፣ አልለጢፍ (ረቂቁንም ግዙፉንም አዋቂ) ፣ አልቀሪብ (እጅግ ቅርብ) ፣ አልሙጂብ (ተቀባይ)

አልወዱድ (ባሮቹን ወዳድ) ፣ አሽሻኪር (ለባሮቹ መልካምነት እውቅና የሚሰጥ) ፣ አሽሸኩር (ለባሮቹ ጥቂት ስራ ብዙ የሚመነዳ) ፣ አስሰዪድ (የሁሉ አለቃ) ፣ አስሶመድ (የሁሉ መጠጊያ) ፣ አልቃሂር (ሁሉን አሸናፊ) ፣ አልቀሃር (ሁሉንም እጅግ አሸናፊ)

አልጀባር (ጉድለትን ጠጋኝና ኃያል የሆነ) ፣ አልሐሲብ (ለተመኩበት በቂ) ፣ አልሃዲ (ቀናውን መሪ) ፣ አልሐከም (ዳኛ) ፣ አልቁዱስ (ከእንከን የፀዳ) ፣ አስሰላም (የሰላም ባለቤት) ፣ አልበር (በጎ ዋይ)

አልወሃብ (ለጋሽ) ፣ አርረሕማን (እጅግ በጣም አዛኝ) ፣ አርረሒም (እጅግ በጣም ሩህሩህ) ፣ አልከሪም (እጅግ ቸር) ፣ አልአክረም (እጅግ በጣም ቸር) ፣ አርረኡፍ (አዛኝ) ፣ አልፈታሕ (መልካምን ሁሉ ከፋች)

አርራዚቅ (ሲሳይ ለጋሽ) ፣ አርረዛቅ (ሲሳይን እጅግ ለጋሽ) ፣ አልሐይ (ህያው) ፣ አልቀይዩም (በራሱ የቆመ) ፣ አርረብ (የሁሉ ጌታ) ፣ አልመሊክ (የሁሉ ነገር ገዢ)

አልዋሒዱል አሐድ (አንድ የሆነ ብቸኛ) ፣ አልሙተከቢር (ኩሩ) ፣ አልኻሊቅ (የሁሉ ፈጣሪ) ፣ አልኸላቅ (የእያንዳንዷ ቅንጣት ፈጣሪ) ፣ አልባሪእ (ከኢምንት አስገኚ) ፣ አልሙሶዊር (ቅርፅን አሳማሪ)

አልሙእሚን (ደህንነትን ሰጪው) ፣ አልሙህይሚን (የበላይ ተቆጣጣሪው) ፣ አልሙሒጥ (በእውቀት ሁሉን አካባቢ) ፣ አልሙቂት (ባሮቹን ጠባቂ) ፣ አልወኪል (የሁሉ ኋላፊ) ፣ አልካፊ (ባሮቹን በቂ) ፣ አልዋሲዕ (ወሰን አልባው)

አልሐቅ (እውነት የሆነ) ፣ አልጀሚል (ውብ) ፣ አርረፊቅ (ገር) ፣ አልሐዪይ (ሓያእ የሚያደርግ) ፣ አስሲቲር (የባሮቹን ጉድለት ሸፋኝ) ፣ አልኢላህ (አምላክ) ፣ አልቃቢድ (ሲሳይን በሚሻው ላይ የሚያጠብ)

አልባሲጥ (ሲሳይን የሚያሰፋ) ፣ አልሙዕጢ (ሰጪ) ፣ አልሙቀዲም (የሚያቀርብ) ፣ አልሙአኺር (የሚያርቅ) ፣ አልሙቢን (ማስረጃዎችን ግልፅ አድራጊ) ፣ አልመናን (ለጋሽ) ፣ አልወሊይ (ወዳጅ)

አልመውላ (አጋዥ) ፣ አንነሲር (ረዳት) ፣ አሽሻፊ (ፈዋሽ) ፣ ማሊከልሙልክ (የንጉሶች ንጉስ)

ጃሚዑ-ንናስ (ሰዎችን ሰብሳቢ) ፣ ኑሩ-ስሰማዋቲ ወልአርድ (የሰማያትና የምድር ብርሀን) ፣ ዙልጃላሊ ወልኢክራም (የግርማና የመክበር ባለቤት)

በዲዑ-ስሰማዋቲ ወልአርድ (ሰማያትና ምድርን ያለምንም የቀደመ ሞዴል ያስገኛቸው)[2]

በአላህ ስም እጅግ በጣም ሩኅሩህ በጣም አዛኝ በሆነው።

መቅድም

ምስጋና ለአላህ የተገባ ነው። እናመሰግነዋለን ፣ እገዛንም ከርሱ እንፈልጋለን፤ ምህረቱንም እንማፀነዋለን፤ ከነፍሳችን ክፋቶችና ከመጥፎ ስራችን በአላህ እንጠበቃለን፤ አላህ የመራው ሰው አጥማሚ የለውም፤ ያጠመመውንም መሪ የለውም።ከአላህ በስተቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ እንደሌለ፤ ብቸኛና አጋርም እንደሌለው እመሰክራለሁ። ሙሐመድም የአላህ ባሪያና መልክተኛ እንደሆኑ እመሰክራለሁ። የአላህ ሰላት በርሳቸው፣ በቤተሰቦቻቸው፣ በባልደረቦቻቸውና እስከፍርዱ ቀን በመልካም በተከተላቸውም ላይ ይስፈን። የአላህ የበዛ ሰላምም ይስፈንባቸው። ከዚህ በመቀጠል፦

ይህ መጽሐፍ (አዝዚክሩ ወድዱዓኡ ወልዒላጁ ቢርሩቃ ሚነልኪታቢ ወስሱናህ) ከሚለው መጽሐፌ የተቀነጨበ ነው።[3]በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ጠቀሜታው ቀለል እንዲል ብዬ የዱዓእን ክፍል ብቻ ቀንጭቤያለሁ። ሌሎችን ዱዓዎችና ጠቃሚ ፋይዳዎችንም እዚህ መጽሐፍ ላይ ጨምሬያለሁ። ኢን ሻአ አላሁ ተዓላየላቀውንና የተከበረውን አላህ በውብ ስሞቹና ከፍ ባሉ ባህሪያቶቹ እየተማፀንኩ ስራዬን ለተከበረው ፊቱ ጥርት ተደርጎ የተሰራ እንዲያደርገው እጠይቀዋለሁ። እሱ ለዚህ ረዳትና ቻይ ነውና።

የአላህ ሰላት፣ ሰላምና በረከት በነቢያችን ሙሐመድ፣ በቤተሰቦቻቸውና ባልደረቦቻቸው እንዲሁም እስከፍርዱ ቀን በመልካም በተከተሏቸው ላይ ይስፈን።

አዘጋጅ

ሰዕድ ቢን ዐሊይ ቢን ወህፍ አልቀሕጧኒይ

---

[1] ሱረቱል አዕራፍ አንቀፅ : 180

[2] እነዚህን የአላህ ስሞች ከነቁርኣናዊ እና ሐዲሣዊ መረጃቸው (ሸርሕ አስማኢላሂ አልሁስና ፊ ደውኢል ኪታብ ወስሱና) በሚለው የዚህ መጽሐፍ አዘጋጅ ሌላ መጽሐፍ ውስጥ ይመልከቱ!

[3] ከላይ የተጠቀሰው ዋቢ መጽሐፍ ለአላህ ምስጋና ይድረሰውና ውስጡ የሚገኙ ሐዲሦችን በሰፊው ምንጫቸውን ከመዘርዘር ጋር በአራት ቅፅ ታትሟል። አልአዝካር (ሒስኑል ሙስሊም) በመጀመሪያውና ሁለተኛው ቅፅ ፤ ዱዓእ በሶስተኛው ቅፅ ፤ ዒላጅ ቢርሩቃ በአራተኛው ቅፅ ይገኛሉ።

የዱዓእ ትሩፋት

የላቀው አላህ እንዲህ ብሏል፦((وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ))[4]፥ {ጌታችሁም አለ "ለምኑኝ እቀበላቹሀለውና ፤ እነዚያ እኔን ከመግገዛት የሚኮሩት ተዋራጆች ሆነው ገሀነምን በእርግጥ ይገባሉ።"}[5]የላቀውና የተከበረው አላህ እንዲህም ብሏል፦((وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ))[6]፥ {ባሮቼም ከእኔ በጠየቁህ ጊዜ (እንዲህ በላቸው) :- እኔ ቅርብ ነኝ። የለማኝን ፀሎት በለመነኝ ጊዜ እቀበለዋለሁ። ስለዚህ ለኔ ይታዘዙ ፤ በኔም ይመኑ ፤ እነሱ ሊመሩ ይከጀላልና።}[7]ነቢዩም የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ ብለዋል:-"ዱዓእ ራሱ አምልኮ ነው።"ጌታችሁ እንዲህ ብሏል፦((ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ))[8]፥ {ለምኑኝ እቀበላቹሀለውና}[9]ነቢዩም የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ ብለዋል:-"ከፍ ያለውና የጠራው ጌታችሁ የሚያፍርና ቸር ነው። ባሪያው ለልመና ወደርሱ እጆቹን ከፍ አድርጎ ባዶ አድርጎ መመለስን ያፍራል።"ነቢዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህም ብለዋል: -"ወንጀልም ሆነ ዝምድና መቁረጥ የሌለበትን ልመና የሚለምን አንድም ሙስሊም የለም በዛች ልመና ምክንያት አላህ ከሶስት ነገሮች አንዱን የሚሰጠው ቢሆን እንጂ: ወይ የለመነው በፍጥነት ይሰጠዋል ፤ ወይ ልመናው ለመጪው ዓለም መልካም ምንዳ ማደለቢያ ይሆንለታል ፤ ወይ የለመነውን አቻ መጥፎ ነገር ከሱ ዞር ያስደርግለታል። " ሶሀቦችም " ስለዚህ (ዱዓእ) እናብዛ?" አሉ። እሳቸውም "(ዱዓእ ካበዛችሁ) የአላህ ስጦታም እጅግ የበዛ ነው።" አሏቸው።"

የዱዓእ ሥነ-ሥርአት እና ተቀባይነትን የሚያስገኙ ምክንያቶች[10]

1- ለአላህ ብቻ አጥርቶ (በኢኽላስ) መለመን፤
2- አላህን በማመስገንና እርሱን በማወደስ ቀጥሎም በነቢዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ላይ ሰለዋት በማውረድ መጀመር። ሲያጠናቅቁም በዚሁ መልክ ማጠናቀቅ፤
3- ዱዐችን ሲያደርጉ ቁርጠኛ መሆንና ተቀባይነት እንደሚያገኝ እርግጠኛ መሆን፤
4- ዱዓእ ስናደርግ ችክ ብለን አዘውትረን ማድረግና አለመቻኮል፤
5- ልብን በዱዓዉ ላይ መጣድ (ሀሳብን መሰብሰብ)፤
6- በድሎትም ሆነ በችግር ወቅት ዱዓእ ማድረግ፤
7- ከአላህ በስተቀር ማንንም አይለመንም፤
8- በቤተሰቦች፣ በገንዙብ፣ በልጅና በነፍስ ላይ (መጥፎን) አለመለመን ፤
9- በዝግታና በከፍታ መሀል በሆነ መልኩ ማድረግ፤ ዱዓእ ስናደርግ ድምፅን ዝቅ ማድረግ፤
10- ወንጀልን ማመንና ለሱ ምህረት መጠየቅ፤ ፀጋን ማመንና በርሱ ላይ አላህን ማመስገን፤
11- ዱዓእ ስናደርግ ቃላትን ለማስዋብ አለመጨነቅ፤
12- በመዋደቅ፣ በመተናነስ፣ በከጀሎትና በፍርሀት መካከል ሆኖ ዱዓእ ማድረግ፤
13- ከተውበት ጋር የበደልነውን መመለስ፤
14- ሶስት ሶስት ጊዜ ዱዓእ ማድረግ፤
15- ወደ ቂብላ ዞሮ ማድረግ፤
16- በዱዓእ ወቅት እጆችን ከፍ ማድረግ፤
17- ከተቻለ ከዱዓእ በፊት ዉዱእ ማድረግ፤
18- በዱዓእ ወሰን አለማለፍ፤
19- ለሌላም ሰው ዱዓእ የሚያደርጉ ከሆነ ቅድሚያ ለራስ በማድረግ መጀመር ፤[11]
20- የአላህን ውብ ስሞችና የላቁ ባህሪያቶቹን ወይም ዱዓእ አድራጊው ራሱ የሠራቸውን መልካም ሥራዎች ወይም በህይወት ባለና አቅራቢያው ባለ መልካም ሰው ዱዓእ ወደ አሏህ መቃረብ፤
21- ምግቡ፣ መጠጡ እና አልባሳቱ ከሐላል መሆናቸው ፤
22- በወንጀል ወይም ዝምድናን በመቁረጥ አለመለመን ፤

---

[4] ሱረቱል ጛፊር: አንቀፅ: 60
[5] ሱረቱል በቀራህ አንቀፅ: 186
[6] አቡ ዳውድ 2/78 የሐዲስ ቁ, 1481 ፣ ቲርሚዚይ 5/211 የሐዲስ ቁ, 2959 ፣ ኢብኑ ማጀህ 2/1258 የሐዲስ ቁ, 3828 ዘግበውታል። አልባኒይ በሰሒሕ አልጃሚዕ አስሶጊር 3/150ና በሶሒሕ ኢብኑ ማጀህ መፅሀፋቸው 2/324 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።
[7] አቡዳውድ በ2/78 የሐዲሥ ቁ, 1488 ፣ ቲርሚዚይ በ5/557 የሐዲሥ ቁ, 3556 ፣ ኢብኑ ማጀህ በ2/1271 የዲስ ቁ, 3865 ዘግበውታል። ኢብኑ ሐጀር "ሰነዱ መልካም ነው።" ብለዋል። አልባኒም በሶሒሕ አትቲርሚዚይ መፅሀፋቸው 3/179 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።
[8] ቲርሚዚይ በ5/566ና 5/462 የሐዲሥ ቁ, 3573 ፣ አሕመድ በ3/18 የሐዲሥ ቁ, 11150 ዘግበውታል። አልባኒይ በሶሒሕ አልጃሚዑ አስሶጊር 5/116ና በሶሒሕ ሱነን አትቲርሚዚይ 3/140 መጽሐፍታቸው ላይ ሶሒሕ ብለውታል።
[9] የመጽሐፉን መሰረት ቅፅ 3/ ከገፅ 863 - 926 ተመልከት።
[10] እነዚህን ሥነ-ሥርአቶችና ተቀባይነትን የሚያስገኙ ምክንያቶችን ከነማስረጃቸው ከዋናው መጽሐፍ ቅፅ 3 ከገፅ 927 - 975 ይመልከቱ።
[11] በርግጥ ከነቢዩ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም ዱዓእ ሲያደርጉ ከራሳቸው መጀመራቸውም ተገኝቷል ልክ እንደዚሁ ከራሳቸው ሳይጀምሩ ሌላውን ያስቀደሙበትም አጋጣሚ አለ፤ ለአነስ፣ ለኢብኑ ዓባስ ፣ ለኡሙ ኢስማዒልና ለሌሎችም ዱዓእ ያደረጉበትን አጋጣሚ ይመስል። በዚህ ነጥብ ዙሪያ ዝርዝሩን ኢማሙ ነወዊይ ሶሒሕ ሙስሊምን ባብራሩበት መጽሐፍ ቅፅ 15 /144 ገፅ፣ በቱሕፈቱል አሕወዚይ ሸርሕ ሱነን አትቲርሚዚይ ቅፅ 9/ 328 ገፅና በፈትሑል ባሪ ሸርሕ ሶሒሕ አልቡኻሪይ ቅፅ 1/ ገፅ 281 ይመልከቱ።

23- በመልካም ማዘዝና ከመጥፎ መከልከል ይገባል፤
24- ከሁሉም ወንጀሎች መራቅ፤
ዱዓእ ተቀባይነት የሚያገኝበት ጊዜዎች፣ ሁኔታዎችና ስፍራዎች[12]
1- የመወሰኛይቱ ሌሊት (ለይለቱል ቀድር) ላይ
2- የመጨረሻው የሌሊት ክፍል ላይ
3- ከግዴታ ሶላቶች በኋላ
4- በአዛንና ኢቃማህ መካከል
5- በሁሉም የምሽቱ ክፍል የተወሰነ ሰዓት
6- ለግዴታ ሶላት አዛን በሚባል ወቅት
7- ዝናብ በሚወርድበት ወቅት
8- በአላህ መንገድ የተሰለፉ ሰልፎች በጦርነት በተጨናነቁ ወቅት
9- ከጁሙዓ ቀን የተወሰነ ሰዓት
ከጁሙዓ ቀን ዱዓ ተቀባይነት የሚያገኝበትን ወቅት በተመለከተ ሚዛን የሚደፋው አቋም የጁሙዐ ቀን የዐስር የመጨረሻው ወቅት ላይ የሚለው ነው። በርግጥ ኹጥባ በሚደረግበትና ሶላቱ በሚሰገድበት ወቅትም ሊሆን ይችላል።
10- የዘምዘም ውኃን በሚጠጡበት ወቅት ከእውነተኛ ኒያ ጋር ዱዓእ ማድረግ
11- በሱጁድ ውስጥ
12- በምሽት ከእንቅልፍ በሚነቁ ጊዜ፤ በዚህ ወቅት እንዲባል የመጣውን ዱዓእ ማድረግ
13- በውዱእ ተኝቶ ከዚያም በሌሊት ሲነቃ ዱዓእ ካደረገ፤
14- (ላ ኢላሀ ኢላ አንተ ሱብሐነከ ኢኒ ኩንቱ ሚነዝዟሊሚን) በሚለው ውዳሴ ዱዓእ በምናደርግበት ወቅት
15- ሰዎች የሟችን ህልፈት ተከትሎ የሚያደርጉት ዱዓእ
16- በመጨረሻው ተሸሁድ ወቅት አላህ ላይ ካወደስንና በነቢዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ላይ ሶለዋት ካወረድን በኋላ ዱዓእ ማድረግ።
17 አላህን ከተለመነበት የሚቀበለው ከተጠየቀበትም የሚሰጥበት በሆነው ታላቅ ስሙ ዱዓእ በምናደርግ ጊዜ[13]።
18 - አንድ ሙስሊም ለሙስሊም ወንድሙ በሌለበት የሚያደርገው ዱዓእ፤
19 - የዐረፋህ ቀን በዐረፋህ ስፍራ የሚደረግ ዱዓእ፤
20 - በረመዳን ወር ውስጥ የሚደረግ ዱዓእ፤
21 - በመተዋወሻ (መማማሪያ) ስፍራዎች ሙስሊሞች ለመተዋወስ በተሰባሰቡበት ጊዜ የሚደረግ ዱዓእ፤
22 - በመከራ ወቅት "ኢና ሊላሂ ወኢና ኢለይሂ ራጂዑን፤ አላሁምመ አጁርኒ ፊ ሙሲበቲ ፤ ወኽሉፍ ሊ ኸይረን ሚንሃ" በማለት ዱዓእ ስናደርግ፤ ትርጉሙም (እኛ የአላህ ነን ወደ አላህም ተመላሾች ነን፤ አላህ ሆይ በመከራዬ ምንዳን ስጠኝ፤ ከርሱ የተሻለንም መልካም ለኔ ተካልኝ) ማለት ነው።
23 - ልብን ወደ አላህ ባዞርንና ኢኽላሳችን በበረታ ወቅት የሚደረግ ዱዓእ፤
24 - ተበዳይ በበዳይ ላይ የሚያደርገው ዱዓእ፤
25 - ወላጅ ለልጁ የሚያደርገውም በልጁ ላይ የሚያደርገውም ዱዓእ፤
26 - ጉዞ የወጣ ሰው የሚያደርገው ዱዓእ፤
27 - ፆመኛ እስኪያፈጥር ድረስ የሚያደርገው ዱዓእ፤
28 - ፆመኛ በሚያፈጥር ጊዜ የሚያደርገው ዱዓእ፤
29 - የተቸገረ ሰው የሚያደርገው ዱዓእ፤
30 - የፍትሀዊ መሪ ዱዓእ፤
31 - መልካም ልጅ ለወላጆቹ የሚያደርገው ዱዓእ፤
32 - ከዉዱእ በኋላ በሐዲሥ የመጣውን ዱዓእ ማድረግ፤
33 - በሐጅ ወቅት በትንሹ የመወርወሪያ ስፍራ (ጀምረቱ አስ ሱግራ) ከወረወሩ በኋላ የሚደረግ ዱዓእ፤
34 - በሐጅ ወቅት በመሀከለኛው የመወርወሪያ ስፍራ (ጀምረቱ አል ዉስጧ) ከወረወሩም በኋላ የሚደረግ ዱዓእ፤
35 - ካዕባ ውስጥ የሚደረግ ዱዓእ፣ እንዲሁም የካዕባ አንድ አካል ነውና ሒጅር ውስጥ የሰገደም ሰው የሚያደርገው ዱዓእ፤
36 - አስ'ሰፋ ላይ ተቁሞ የሚደረግ ዱዓእ፤
37 - መርዋህ ላይ ተቁሞ የሚደረግ ዱዓእ፤
38 - መሽዐረል ሐራም ዘንድ (ሙዝደሊፋ ላይ የሚገኝ ተራራ ነው።) የሚደረግ ዱዓእ፤
አንድ አማኝ የትም ስፍራ ሆኖ ዘውትር ጌታውን ይለምናል። የተከበረውና የላቀው አላህ እንዲህ ብሏል፦((وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ))[14]፣ {ባሮቼም ከእኔ በጠየቁህ ጊዜ (እንዲህ በላቸው) :- እኔ ቅርብ ነኝ። የለማኝን ፀሎት በለመነኝ ጊዜ እቀበለዋለሁ። ስለዚህ ለኔ ይታዘዙ ፤ በኔም ይመኑ ፤ እነሱ ሊመሩ ይከጀላልና።}ነገር ግን እነዚህ ከላይ የተጠቀሱት ወቅቶች፣ ሁኔታዎችና ስፍራዎች ተጨማሪ ትኩረት ስለተሰጣቸው ይለያሉ።
ከቁርኣንና ሐዲሥ የተውጣጡ ዱዓዎች
ምስጋና ብቸኛ ለሆነው ለአላህ የተገባ ነው፤ የአላህ ሰላትና ሰላም ከርሳቸው በኋላ ነቢይ በሌለው ላይ ይስፈን።

---

[12] እነዚህን ወቅቶች፣ ሁኔታዎችና ስፍራዎች ከነማስረጃቸው በዝርዝር ዋናው መጽሐፍ ውስጥ 3/975-1117 ይመልከቱ።
[13] የአላህን እጅግ ታላቅ ስም በተመለከተ እዚህ መጽሐፍ ውስጥ በሐዲሥ ቁጥር 203 ፣ በቁጥር 104 እና 105 ላይ ይመልከቱ።
[14] ሱረቱል በቀራህ፤ አንቀፅ፡ 186

1 -((بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ)) * (ትርጉሙ: በአላህ ስም እጅግ በጣም ሩኅሩህ በጣም አዛኝ በሆነው፤ * الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) (ምስጋና ለአላህ ይገባው የአለማት ጌታ ለሆነው ፤ * الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) (እጅግ በጣም ሩኅሩህ በጣም አዛኝ ፤ * مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ) (የፍርዱ ቀን ባለቤት ለሆነው ፤ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ) (አንተን ብቻ እንገዛለን ፤ አንተንም ብቻ እርዳታ እንለምናለን። * اهْدِنَا الصِّرَاط الْمُسْتَقِيمَ) (ቀጥተኛውን መንገድ ምራን። * صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ))[15]. (የእነዚያን በነርሱ ላይ በጎ የዋልክላቸውን በነሱ ላይ ያልተቆጣህባቸውንና ያልተሳሳቱንም ሰዎች መንገድ (ምራን በሉ)።)

2 -((رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ))[16]. (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! ከእኛ ተቀበል። አንተ ሰሚውና አዋቂው አንተ ነህና።})

3 -((وَتُبْ عَلَيْنَآ إِنَّكَ أَنتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ))[17]. (ትርጉሙ: {በኛም ላይ ተመለስልን ፤ አንተ ፀፀትን ተቀባዩ ሩህሩህ አንተ ብቻ ነህና።})

4 -((رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ))[18]. (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! በምድረ ዓለም ደግን ነገር (ጸጋን) በመጨረሻይቱም አገር ደግን ነገር (ገነትን) ስጠን ፤ የእሳትንም ቅጣት ጠብቀን።})

5 -((سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ))[19]. (ትርጉሙ: {ሰማን ታዘዝንም። ጌታችን ሆይ! ምህረትህን (እንሻለን)። መመለሻም ወዳንተ ብቻ ነው።})

6 -((رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَآ أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ))[20]. (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! ብንረሳ ወይም ብንስት አትያዘን፤ (አትቅጣን)። ጌታችን ሆይ! ከባድ ሸክምን ከእኛ በፊት በነበሩት ላይ እንደጫንከው በእኛ ላይ አትጫንብን። ጌታችን ሆይ! ለኛም በርሱ ችሎታ የሌለንን ነገር አታሸክመን። ከእኛም ይቅርታ አድርግ ለእኛም ምህረት አድርግ። እዘንልንም፤ ዋቢያችን አንተ ነህና። በከሀዲዎች ህዝቦች ላይ እርዳን።})

7 -((رَبَّنَا لاَ تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنتَ الْوَهَّابُ))[21]. (ትርጉሙ: {(እነሱም ይላሉ) "ጌታችን ሆይ! ቅኑን መንገድ ከመራኸን በኋላ ልቦቻችንን አታዘንብልብን። ከአንተ ዘንድ የሆነን ችሮታም ለኛ ስጠን። አንተ በጣም ለጋስ ነህና።})

8 -((رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ))[22]. (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! እኛ አመንን ኃጢአቶቻችንንም ለእኛ ማር፤ የእሳትንም ቅጣት ጠብቀን።})

9 -((رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ))[23]. (ትርጉሙ: {ጌታዬ ሆይ! ከአንተ ዘንድ መልካም ዘርን ለኔ ስጠኝ አንተ ፀሎትን ሰሚ ነህና።})

10 -((رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنزَلَتْ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ))[24]. (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! ባወረድከው አመንን፤ መልክተኛውንም ተከተልን ፤ ከመስካሪዎችም ጋር መዝግበን})

11 -((ربَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ))[25]. (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! ኃጢአቶቻችንንና በነገራችን ሁሉ ወሰን ማለፋችንን ለእኛ ማር ፣ ይዞታችንንም አደላድል ፣ በከሀዲዎች ህዝቦች ላይም እርዳን።})

12 -((رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ * (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! ይኸን በከንቱ አልፈጠርከውም፤ ጥራት ይገባህ፤ ከእሳትም ቅጣት ጠብቀን ። * رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ * ጌታችን ሆይ! አንተ እሳት የምታገባውን ሰው በእርግጥ አዋረድከው፤ ለበደለኞችም ምንም ረዳቶች የሉዋቸውም። رَّبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُواْ بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الأبْرَارِ * ጌታችን ሆይ! እኛ በጌታችሁ እመኑ በማለት ወደ እምነት የሚጠራን ጠሪ ሰማን። አመንም። ጌታችን ሆይ! ሀጢአቶቻችንንም ለኛ ማር። ክፉ ስራዎቻችንንም ከኛ አብስ። ከንፁሆቹም ሰዎች ጋር ግደለን፤ * رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلاَ تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ))[26]. ጌታችን ሆይ! በመልክተኞችህም ላይ ተስፋ ቃል ያደረግክልንን ስጠን። በትንሳኤ ቀንም አታዋርደን። አንተ ቀጠሮን አታፈርስምና።})

13 -((رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ))[27]. (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! አመንን ከመስካሪዎችም ጋር ፃፉን ።})

14 -((رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ))[28]. (ትርጉም: {ጌታችን ሆይ! ነፍሶቻችንን በደልን። ለእኛ ባትምር ባታዝንልንምበእርግጥ ከከሳሪዎቹ እንሆናለን።})

15 -((رَبَّنَا لاَ تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ))[29]. (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! ከበደለኞች ጋር አታድርገን።})

16 - አላህ ሆይ! (ትርጉሙ: {አንተ ረዳታችን ነህና ለእኛ ምህረት አድርግልን። እዘንልንም። አንተም ከመሀሪዎች ሁሉ በላጭ ነህ። *وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ))[30]. ለእኛም በዚች በቅርቢቱ ዓለም መልካሚን በመጨረሻይቱም (መልካሚን) ፃፍልን።})

---

[15] ሱረቱል ፋቲሓህ አንቀፅ 1 - 7
[16] ሱረቱል በቀራህ፤ አንቀፅ: 127
[17] ሱረቱል በቀራህ፤ አንቀፅ: 128
[18] ሱረቱል በቀራ፤ አንቀፅ: 201
[19] ሱረቱል በቀራህ፤ አንቀፅ: 285
[20] ሱረቱል በቀራህ፤ አንቀፅ: 286
[21] ሱረቱ አሊ ዒምራን፤ አንቀፅ: 8
[22] ሱረቱ ኣሊ ዒምራን: 16
[23] ሱረቱ ኣሊ ዒምራን ፤ አንቀፅ: 38
[24] ሱረቱ ኣሊ ዒምራን፤ አንቀፅ: 53
[25] ሱረቱ አሊ ዒምራን፤ አንቀፅ: 147
[26] ሱረቱ ኣሊ ዒምራን፤ ከአንቀፅ: 191 - 194
[27] ሱረቱ አልማኢዳህ፤ አንቀፅ: 83
[28] ሱረቱ አልአዕራፍ፤ አንቀፅ: 23
[29] ሱረቱ አልአዕራፍ፤ አንቀፅ: 47
[30] ሱረቱ አልአዕራፍ፤ ከአንቀፅ 155 - 156

17 -((حَسْبِيَ اللَّهُ لا إِلَـهَ إِلاَّ هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ))[31]. (ትርጉሙ: {አላህ በቂዬ ነው። ከእርሱ ሌላ አምላክ የለም። በእርሱ ላይ ተጠጋሁ እርሱም የታላቁ ዐርሽ ጌታ ነው በላቸው።})
18 -((رَبَّنَا لاَ تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ * وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ* (ትርጉሙ: {ጌታችን ሆይ! ለበደለኞች ህዝቦች መፈተኛ አታድርገን።* الْكَافِرِينَ))[32]. በእዝነትህም ከከሀዲዎች ህዝቦች አድነን።})
19 -((رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلاَّ تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُن مِّنَ الْخَاسِرِينَ))[33]. (ትርጉሙ: {ጌታዬ ሆይ! በእርሱ ለእኔ እውቀት የሌለኝን ነገር የምጠይቅህ ከመሆን እኔ ባንተ እጠበቃለሁ። ለእኔም ባትምረኝና ባታዝንልኝ ከከሳሪዎቹ እሆናለሁ።})
20 - አላህ ሆይ! (ትርጉሙ: {የሰማያትና የምድር ፈጣሪ ሆይ! አንተ በቅርቢቱና በመጨረሻይቱ ዓለም ረዳቴ ነህ። ሙስሊም ሆኜ ግደለኝ። በመልካሞቹም አስጠጋኝ።})[34]
21 -((رَبِّ اجْعَلْ هَـذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَن نَّعْبُدَ الأَصْنَامَ))[35]. (ትርጉሙ: {ጌታዬ ሆይ! ይህንን ሀገር (መካን) ጸጥተኛ አድርገው እኔንም ልጆቼንም ጣኦታትን ከመገዛት አርቀን።})
22 -((رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلاَةِ وَمِن ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ))[36]. {ጌታዬ ሆይ! ሶላትን አዘውትሬ የምሰግድ አድርገኝ። ከዘሮቼም (አድርግ)። ጌታችን ሆይ! ጸሎቴንም ተቀበለኝ።}
23 -((رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ))[37]. {ጌታችን ሆይ! ለእኔም ለወላጆቼም ለምእመናንም ሁሉ ምርመራ በሚደረግበት ቀን ማር።}
24 -((رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا))[38]. {ጌታችን ሆይ! ከአንተ ዘንድ እዝነትን ስጠን፤ ለእኛም ከነገራችን ቅንን አዘጋጅልን።}
25 -((رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي* {ጌታዬ ሆይ! ልቤን አስፋልኝ።* وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي* ነገሬንም ለእኔ አግራልኝ።* وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي، يَفْقَهُوا قَوْلِي))[39]. ከምላሴም መኮላተፍን ፍታልኝ። ንግግሬን ያውቃሉና።}
26 -((رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا))[40]. {ጌታዬ ሆይ! ዕውቀትንም ጨምርልኝ።}
27 -((لا إِلَهَ إِلا أَنتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنتُ مِنَ الظَّالِمِينَ))[41]. {ከአንተ በቀር ሌላ አምላክ የለም። ጥራት ይገባህ። እኔ በእርግጥ ከበዳዮች ነበርኩ።}
28 -((رَبِّ لا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ))[42]. {ጌታዬ ሆይ! ብቻዬን አትተወኝ። አንተም ከወራሾች ሁሉ በላጭ ነህ።}
29 -((رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ * {ጌታዬ ሆይ! ከሰይጣናት ጉትጎታዎች በአንተ እጠበቃለሁ።* وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ))[43]. ባንተም ጌታዬ ሆይ! (በነገሮቼ) ወደእኔ ከመጣዳቸው እጠበቃለሁ።}
30 -((رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ))[44]. {ጌታችን ሆይ! አምነናልና ማረን። እዘንልንም አንተም ከአዛኞች ሁሉ ይበልጥ አዛኝ ነህ።}
31 -((رَّبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ))[45]. {ጌታዬ ሆይ! ማር እዘንም። አንተም ከአዛኞች ሁሉ በላጭ ነህ።}
32 -((رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا*إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا))[46]. {ጌታችን ሆይ! የገሀነምን ቅጣት ከእኛ ላይ መልስልን ቅጣቷ የማይለቅ ነውና።* እርሷ መርጊያና መቀመጫ በመሆን ከፋች።}
33 -((رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا))[47]. {ጌታችን ሆይ! ከሚስቶቻችንና ከዘሮቻችን ለዓይኖች መርጊያን ለእኛ ስጠን። አላህን ለሚፈሩትም መሪ አድርገን።}
34 -((رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ* {ጌታዬ ሆይ! እውቀትን ስጠኝ! በደጋጎቹም ሰዎች አስጠጋኝ።* وَاجْعَل لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الآخِرِينَ * በኋለኞቹም ህዝቦች ውስጥ ለእኔ መልካም ዝናን አድርግልኝ።* وَاجْعَلْنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ))[48]. የጸጋይቱን ጀነት ከሚወርሱትም አድርገኝ።}
35 -((وَلا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ * {በሚቀሰቀሱበት ቀንም አታዋርደኝ* يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ* ገንዘብም ልጆችም በማይጠቅሙበት ቀን።* إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ))[49]. ወደ አላህ በንፁህ ልብ የመጣ ሰው ቢሆን እንጂ።}

---

[31] ሱረቱ አትተውባህ፤ አንቀፅ: 129
[32] ሱረቱ ዩኑስ፤ ከአንቀፅ 85 - 86
[33] ሱረቱ ሁድ፤ አንቀፅ: 47
[34] ሱረቱ ዩሱፍ፤ አንቀፅ 101 ፤ ለተጨማሪ ፋይዳዎች የኢብኑል ቀይም (አልፈዋኢድ) መጽሐፍን ገፅ 436 እና 437 ይመልከቱ።
[35] ሱረቱ ኢብራሂም፤ አንቀፅ: 35
[36] ሱረቱ ኢብራሂም፤ አንቀፅ: 40
[37] ሱረቱ ኢብራሂም፤ አንቀጽ: 41
[38] ሱረቱል ከህፍ፤ አንቀፅ: 10
[39] ሱረቱ ጣሀ፤ ከአንቀፅ 25 - 28
[40] ሱረቱ ጣሀ፤ አንቀፅ: 114
[41] ሱረቱል አንቢያእ፤ አንቀፅ 87
[42] ሱረቱል አንቢያእ፤ አንቀፅ: 89
[43] ሱረቱል ሙእሚኑን፤ ከአንቀፅ 97 - 98
[44] ሱረቱል ሙእሚኑን፤ አንቀፅ: 109
[45] ሱረቱል ሙእሚኑን፤ አንቀፅ: 118
[46] ሱረቱል ፉርቃን፤ ከአንቀፅ 65 - 66
[47] ሱረቱል ፉርቃን፤ አንቀፅ: 84
[48] ሱረቱ አሽሹዐራእ፤ ከአንቀፅ 83 - 85
[49] ሱረቱ አሽሹዐራእ፤ ከአንቀፅ 87 - 89

36 -((رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِين))[50]. {ጌታዬ ሆይ! ያቺን በእኔና በወላጆቼ ላይ የለገስካትን ጸጋህን እንዳመሰግን የምትወደውንም በጎ ስራ እንድሰራ ምራኝ። በችሮታህም በመልካሞቹ ባሮችህ ውስጥ አስገባኝ።}
37 -((رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي))[51]. {ጌታዬ ሆይ! እኔ ነፍሴን በደልኩ። ለእኔም ማር።}
38 -((رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ))[52]. {ጌታዬ ሆይ! ከበደለኞች ህዝቦች አድነኝ።}
39 -((عَسَى رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ))[53]. {ጌታዬ ቀጥተኛውን መንገድ ሊመራኝ እከጅላለሁ።}
40 -((رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ))[54]. {ጌታዬ ሆይ! እኔ ከመልካም ነገር ወደኔ ለምታወርደው ፈላጊ ነኝ።}
41 -((رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ))[55]. {ጌታዬ ሆይ! በአመፀኞች ህዝቦች ላይ እርዳኝ።}
42 -((رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ))[56]. {ጌታዬ ሆይ! ከመልካሞቹ የሆነን (ልጅ) ስጠኝ።}
43 -((رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ))[57]. {ጌታዬ ሆይ! ያቺን በእኔ ላይና በወላጆቼ ላይ የለገስካትን ጸጋህን እንዳመሰግን የምትወደውንም መልካም ስራ እንድሰራ ምራኝ። ዘሮቼንም ለእኔ አብጅልኝ። እኔ ወዳንተ ተመለስኩ። እኔም ከሙስሊሞች ነኝ።}
44 -((رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالإِيمَانِ وَلا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلاً لِّلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ))[58]. {ጌታችን ሆይ! ለእኛም ለእነዚያም በእምነት ለቀደሙን ወንድሞቻችን ምህረት አድርግ። በልቦቻችንም ውስጥ ለእነዚያ ለአመኑት (ሰዎች) ጥላቻን አታድርግ። ጌታችን ሆይ! አንተ ሩህሩህ አዛኝ ነህና።}
45 -((رَّبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ))[59]. {ጌታችን ሆይ! በአንተ ላይ ተመካን። ወደ አንተም ተመለስን። መመለሻም ወደ አንተ ብቻ ነው።}
46 -((رَبَّنَا لا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ))[60]. {ጌታችን ሆይ! ለእነዚያ ለካዱት ሰዎች መሞከሪያ አታድርገን። ለእኛም ምህረት አድርግልን። ጌታችን ሆይ! አንተ አሸናፊው ጥበበኛው አንተ ብቻ ነህ።}
47 -((رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ))[61]. {ጌታችን ሆይ! ብርሀናችንን ሙላልን። ለእኛ ምህረትም አድርግልን። አንተ በነገሩ ሁሉ ላይ ቻይ ነህና።}
48 -((رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ))[62]. {ጌታዬ ሆይ! ለእኔም ለወላጆቼም ምእመን ሆኖ በቤቴ ለገባም ሰው ሁሉ ለምእመናንና ለምእመናትም ምህረት አድርግ።}
49 - {አላህ ሆይ! ከእውነት በርሱ ለተለያዩበት በፍቃድህ ምራኝ። አንተ የምትሻውን ሰው ወደ ቀጥተኛው መንገድ ትመራለህ።}[63]
50 - {አላህ ሆይ! ጥበብን ስጠኝ። ያ ጥበብን የተሰጠ ሰው በርግጥም ብዙን መልካም ነገር የተሰጠ የሚሆንባት።}[64]
51 - {አላህ ሆይ! በቅርቢቱም ህይወት ሆነ በመጨረሻው ህይወት በተረጋገጠው ቃል ላይ አፅናኝ።}[65]
52 - {አላህ ሆይ! እምነትን ወደእኛ አስወድድ ፣ በልቦቻችን ውስጥም አጊጠው ፣ ወደእኛም ክህደትን፣ አመፅንና እንቢተኝነትን የተጠላ አድርገው። ከቅኖቹም አድርገን።}[66]
53 - {አላህ ሆይ! ከነፍሴ ንፍገት ጠብቀኝ። ስኬትን ከሚጎናፀፉትም አድርገኝ።}[67]
54 -{አላህ ሆይ! በቅርቢቱም ህይወት መልካምን በመጨረሻይቱም ህይወት መልካምን ስጠን። ከእሳትም ቅጣት ጠብቀን።}[68]
55 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ፊትነቲ-ንናሪ ወዐዛቢ-ንናሪ ወፊትነቲል ቀብሪ ወዐዛቢል ቀብሪ ወሸርሪ ፊትነቲል ݞና ወሸርሪ ፊትነቲል ፈቅሪ ፤ አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ሸርሪ ፊትነቲል መሲሒ-ድደጃል ፤ አልሏሁምመቫሲል ቀልቢ ቢማኢ-ሥሠልጂ ወልበረድ ወነቅቂ ቀልቢ ሚነልኸጧያ ከማ ነቅቀይተ-ሥሠውበል አብየድ ሚነ-ድደነስ ወባዒድ በይኒ ወበይነ ኸጧያየ ከማ ባዐድተ በይነል መሽሪቂ ወልመቫሪብ ፤ አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚነልከሰሊ ወልመእሠሚ ወልመቫረሚ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከእሳት ፈተና ፣ ከእሳት ቅጣት ፣ ከቀብር ፈተና ፣ ከቀብር ቅጣት ፣ ከሀብት ፈተና ክፉት ፣ ከድህነት ፈተና ክፉት ባንተ እጠበቃለሁ። አላህ ሆይ! እኔ ከመሲሒ ደጃል ፈተና ክፉት ባንተ እጠበቃለሁ። አላህ ሆይ! ልቤን በጤዛና የበረዶ

---

[50] ሱረቱ አንነምል፤ አንቀፅ: 19
[51] ሱረቱ አልቀሶስ፤ አንቀፅ: 16
[52] ሱረቱ አልቀሶስ፤ አንቀፅ: 21
[53] ሱረቱ አልቀሶስ፤ አንቀፅ: 22
[54] ሱረቱ አልቀሶስ፤ አንቀፅ: 24
[55] ሱረቱል ዐንከቡት፤ አንቀፅ: 30
[56] ሱረቱ አስሷፋት፤ አንቀፅ: 100
[57] ሱረቱ አልአሕቃፍ፤ አንቀጽ: 15
[58] ሱረቱ አልሐሽር፤ አንቀፅ: 10
[59] ሱረቱ አልሙምተሒና፤ አንቀፅ: 4
[60] ሱረቱ አልሙምተሒና፤ አንቀፅ: 5
[61] ሱረቱ አትተሕሪም፤ አንቀፅ: 8
[62] ሱረቱ ኑሕ፤ አንቀፅ: 28
[63] ከሱረቱል በቀራህ አንቀፅ፤ 213 የተወሰደ
[64] ከሱረቱል በቀራህ አንቀፅ: 269 የተወሰደ
[65] ከሱረቱል ኢብራሂም አንቀፅ: 27 የተወሰደ
[66] ከሱረቱል ሑጁራት አንቀፅ: 7 የተወሰደ
[67] ከሱረቱ አትተጝቡን አንቀፅ: 16 የተወሰደ
[68] ቡኻሪ በሐዲሥ ቁጥር 4522 እና 6389 ሲዘግቡት ፤ ሙስሊም በሐዲሥ ቁጥር 2690 ዘግበውታል።

ውሃ እጠበው ፤ ነጭ ልብስን ከእድፍ እንዳፀዳኸው ልቤንም ከወንጀሎች አፅዳው ፤ በምስራቅና ምዕራብ መካከል እንዳራራቅከው በኔና በወንጀሎቼ መካከልም አራርቅ ፤ አላህ ሆይ! እኔ ከስንፍና ፣ ከወንጀልና ከእዳ ባንተ እጠበቃለሁ።"[69]

56 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚነልዐጅዚ ወልከሰሊ ወልጁብኒ ወልሀረሚ ወልቡኽሊ ፤ ወአዑዙ ቢከ ሚን ዐዛቢል ቀብሪ ወሚን ፊትነቲል መሕያ ወልመማቲ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከስንፍና ፣ ከመታከት ፣ ከፈሪነት ፣ ከእርጅናና ከስስት ባንተ እጠበቃለሁ። ከቀብር ቅጣት ፣ ከህይወትና ሞት ፈተናም ባንተው እጠበቃለሁ።"[70]

57 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ጀህዲል በላእ ወደረኪ-ሽሽቃእ ወሱኢል ቀዷእ ወሸማተቲል አዕዳእ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከከባድ መከራ ፣ እድለ ቢስነት ከሚያገኘኝ ፣ ከመጥፎ ውሳኔ ፣ የጠላት ደስታ ምንጭ ከመሆን ባንተ እጠበቃለሁ።"[71]

58 -"አልሏሁምመ አስሊሕ ሊ ዲኒ-ልለዚ ሁወ ዒስመቱ አምሪ ወአስሊሕ ሊ ዱንያየ-ልለቲ ፊሀ መዓሺ ወአስሊሕ ሊ አኺረቲ-ልለቲ ፊሃ መዓዲ ወጅዐሊል ሐያተ ዚያደተን ሊ ፊ ኩልሊ ኸይር ወጅዐሊል መውተ ራሐተን ሊ ሚን ኩልሊ ሸር" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! የጉዳዮቼ መጠበቂያ የሆነውን ሀይማኖቴን አስተካክልልኝ ፤ ኑሮዬ በውስጧ የሆነችውን ዱንያዬንም ለኔ አስተካክልልኝ ፤ መመለሻዬ የሆነችውን አኺራዬንም ለኔ አስተካክልልኝ ፤ ህይወትንም ለኔ መልካም ነገር ሁሉ የምጨምርባት አድርግልኝ ፤ ሞትንም ለኔ ከሁሉም መጥፎ ነገር እረፍት አድርግልኝ።"[72]

59 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አስአሉከል ሁዳ ወት-ቱቃ ወልዐፋፈ ወልኚና" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ቅናቻን ፣ ጥንቁቅነትን ፣ ጨዋነትንና መብቃቃትን እጠይቅሃለሁ።"[73]

60 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚነልዐጅዚ ወልከሰሊ ወልጁብኒ ወልቡኽሊ ወልሀረሚ ወዐዛቢል ቀብር ፤ አልሏሁምመ አቲ ነፍሲ ተቅዋሃ ወዘክኪሃ አንተ ኸይሩ መን ዘክካሃ አንተ ወሊይዩሃ ወመውላሃ ፤ አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ዒልሚን ላ የንፈዑ ወሚን ቀልቢን ላ የኽሸዑ ወሚን ነፍሲን ላ ተሽበዑ ወሚን ደዕወቲን ላ ዩስተጃቡ ለሃ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከስንፍና ፣ ከመታከት ፣ ከፈሪነት ፣ ከስስት ፣ ከመጃጀትና ከቀብር ቅጣት ባንተ እጠበቃለሁ። አላህ ሆይ! ለነፍሴ ፍራቻዋን ስጣት ፤ ነፍሴን ለማጥራት የተሻልከው አንተው ነህና ነፍሴን አጥራት ፤ አንተ ረዳቷና ተቆጣጣሪዋ ነህና። አላህ ሆይ! እኔ ከማይጠቅም እውቀት፣ ከማይተናነስ ልብ፣ ከማትጠግብ ነፍስ፣ ተቀባይነት ከሌላት ዱዓም ባንተ እጠበቃለሁ።"[74]

61 -"አልሏሁምመህዲኒ ወሰድዲድኒ አልሏሁምመ ኢንኒ አስአሉከል ሁዳ ወስሰዳድ" "አላህ ሆይ! ምራኝ ግጠመኝም። አላህ ሆይ! እኔ ቅናቻንና መገጠምን እጠይቅሃለሁ።"[75]

62 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ዘዋሊ ኒዕመቲከ ወተሐውዉሊ ዓፊየቲከ ወፉጃአቲ ኒቅመቲከ ወጀሚዒ ሰኸጢክ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከፀጋህ መወገድ ፣ (ከሰጠሽኝ) ጤንነት መቀልበስ ፣ ከድንገተኛ ቅጣትህና ከአጠቃላዩ ቁጣህ ባንተው እጠበቃለሁ።"[76]

63 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ሸርሪ ማ ዐሚልቱ ወሚን ሸርሪ ማ ለም አዕመል" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከሰራሁትም ክፋት ካልሰራሁትም ክፋት በአንተ እጠበቃለሁ።"[77]

64 -"አልሏሁምመ አክሢር ማሊ ወወለዲ ወባሪክ ሊ ፊማ አዕጦይተኒ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ገንዘቤን፣ ልጄን፣ አብዛልኝ ፤ በሰጠኸኝም ነገር ላይ በረካ አድርግልኝ።"[78]"(ወአጢል ሐያቲ ዓላ ጧዐቲከ ወአሕሲን ዐመሊ) ወኻፊር ሊ" ትርጉሙም "(ህይወቴንም አንተን በማምለክ ላይ አርዝምልኝ ፣ ስራዬን አሳምርልኝ) ፣ ለኔ ማረኝም።"[79]

65 -"ላ ኢላሃ ኢልለሏሁል ዐዚሙል ሐሊም ፤ ላ ኢላሃ ኢልለሏሁ ረብቡል ዐርሺል ዐዚም ፤ ላ ኢላሃ ኢልለሏሁ ረቡስሰማዋቲ ወረቡል አርዷ ወረቡል ዐርሺል ከሪም" ትርጉሙም " ከታላቁና ቻይ ከሆነው አላህ በስተቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ የለም። የታላቁ ዐርሽ ጌታ ከሆነው አላህ በስተቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ የለም። የሰማያት ጌታ ፣ የምድር ጌታ ፣ የተከበረው ዐርሽ ጌታ ከሆነው አላህ በስተቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ የለም።"[80]

---

[69] ቡኻሪይ በቁጥር 832 ፣ ሙስሊም በቁጥር 589 ዘግበውታል።

[70] ቡኻሪይ በቁጥር 2823 ፣ ሙስሊም በቁጥር 2706 ዘግበውታል።

[71] ቡኻሪይ በቁጥር 6347 ፣ ሙስሊም በቁጥር 2707 የዘገቡት ሲሆን የሙስሊም ዘገባ "የአላህ መልክተኛ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም ከከባድ መከራ ፣ በእድለ ቢስነት ከመገኘት ፣ ከመጥፎ ውሳኔ ፣ የጠላት ደስታ ምንጭ ከመሆን ይጠበቁ ነበር።" የሚል ነው።

[72] ሙስሊም በቁጥር 2720 ዘግበውታል።

[73] ሙስሊም በቁጥር 2721 ዘግበውታል።

[74] ሙስሊም በቁጥር 2722 ዘግበውታል።

[75] ሙስሊም በቁጥር 2725 ዘግበውታል።

[76] ሙስሊም በቁጥር 2739 ዘግበውታል።

[77] ሙስሊም በቁጥር 2716 ዘግበውታል።

[78] ነቢዩ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም ለአነስ "አላህ ሆይ! ገንዘቡንና ልጁን አብዛለት ፣ ለሱ በሰጠኸውም ነገር ባርክለት።" በማለት ያደረጉለት ዱዓ ይህንኑ ያመላክታል። በቁጥር 1982 ቡኻሪ በቁጥር 660 ሙስሊም ዘግበውታል።

[79] ቡኻሪ በአደቡል ሙፍረድ በቁጥር 653 ሲዘግቡት አልባኒይም በሲልሰለቱል አሓዲሠ ሶሒሓ በቁጥር 2241 ላይና በሶሒሕ አልአደቡል ሙፍረድ ገፅ 244 ውስጥ ሶሒሕ ብለውታል። በቅንፉ ውስጥ የተጠቀሰው ነቢዩ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም "ከሰዎች ሁሉ ምርጡ ማነው?" ተብለው በተጠየቁ ጊዜ "እድሜው ረዝሞ ስራው ያማረ።" በማለት የመለሱበት ሐዲስ የሚጠቁመን ነው። ቲርሚዚይ በቁጥር 2329 ፣ አሕመድ በቁጥር 17716 የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በሶሒሕ አትቲርሚዚ 2/271 ላይ ሶሒሕ ብለውታል። ታላቁ ሸይኻችን ኢብኑ ባዝን (አላህ ይዘንላቸውና) "ይህንን ዱዓ ማድረግ ሱና ነውን?" ብዬ ጠይቄያቸው እሳቸውም "አዎ" ብለውኛል።

[80] ቡኻሪ በቁጥር 6345፤ ሙስሊም በቁጥር 2730 ላይ ዘግበውታል።

66 -"አልሏሁምመ ራሕመተከ አርጁ ፊላ ተኪልኒ ኢላ ነፍሲ ጦርፈተ ዐይኒን ወአስሊሕ ሊ ሻእኒ ኩልለሁ ላ ኢላሃ ኢልላ አንተ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እዝነትህን እከጅላለሁና የአይን መርገብገብን ያህል እንኳ ቢሆን ለራሴ አትተወኝ ፤ ጉዳዬንም ሁሉ አስተካክልልኝ። ከአንተ በስተቀር በእውነት የሚመለክ የለም።"[81]

67 -"ላ ኢላሃ ኢለላ አንተ ሱብሓነከ ኢንኒ ኩንቱ ሚነዝዟሊሚን" ትርጉሙም "ከአንተ በስተቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ የለም። ጥራት ይገባህ! እኔ ከበዳዮች ነበርኩ።"[82]

68 -"አልሏሁምመ ኢንኒ ዐብዱከ ኢብኑ ዐብዲከ ኢብኑ አመቲከ ናሲየቲ ቢየዲከ ማዷን ፊይየ ሑክሙከ ዐድሉን ፊይየ ቀዷኡከ አስአሉከ ቢኩልሊ ኢስሚን ሁወ ለከ ሰመይተ ቢሂ ነፍሰከ አው አንዘልተሁ ፊ ኪታቢከ አው ዐለምተሁ አሐደን ሚን ኸልቂከ አው ኢስተእሠርተ ቢሂ ፊ ዒልሚል ጘይቢ ዒንደከ አንተጅዐለል ቁርአነ ረቢዐ ቀልቢ ወኑረ ሶድሪ ወጀላአ ሑዝኒ ወዘሃበ ሀምሚ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ባሪያህ ነኝ። የወንድ ባሪያህና የሴት ባሪያህ ልጅ ነኝ። አናቴ በእጅህ ነው ፣ ፍርድህ በኔ ላይ ተፈፃሚ ነው ፣ በኔ ላይ የምትወስነው ውሳኔህ ፍትሃዊ ነው። ነፍስህን በሰየምክበት ስሞችህ፣ ወይም በመፅሀፍህ ውስጥ ባወረድከው ስሞችህ፣ ወይም ከፍጥረታትህ አንዱን ባሳወቅከውም ስሞችህ፣ ወይም አንተ ዘንድ በሩቅ እውቀትህ በተለየህበት ስሞችህ፣ በሁሉም ላንተ ባሉህ ስሞች ቁርአንን የልቤ ፀደይ፣ የልቤ ብርሀን፣ የሀዘኔ ማንሻ፣ የጭንከቴ ማስወገጃ እንድታደርግልኝ እጠይቅሃለሁ።"[83]

69 -"አልሏሁምመ ሙሶርሪፈል ቁሉቢ ሶሪፍ ቁሉበና ዓላ ጧዐቲከ" ትርጉሙም "ልቦናን አዟሪ የሆንከው አላህ ሆይ! ልቦናችንን ወደ አምልኮህ አዙር!"[84]

70 -"ያ ሙቀልሊበል ቁሉቢ ሠብቢት ቀልቢ ዓላ ዲኒከ" ትርጉሙም "ልቦናን ገለባባጭ የሆንከው ሆይ! ልቤን በአንተ ሃይማኖት ላይ አፅናት! "[85]

71 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አስአሉከል የቂነ ወልዐፍወ ወልዓፊየተ ፊድዱንያ ወልአኺራህ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ በዱንያ ውስጥም ሆነ በአኺራ እርግጠኛ እምነትን፣ ይቅርታህንና ጤናን እጠይቅሃለሁ።"[86]

72 -"አልሏሁምመ አሕሲን ዓቂበተና ፊል ኡሙሪ ኩልሊሃ ወአጂርና ሚን ኺዝዩ-ድዱንያ ወዐዛቢል አኺረህ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! በሁሉም ጉዳዮች ፍፃሜያችንን አሳምርልን ፤ ከዱንያ ውርደትና ከአኺራ ቅጣትም ጠብቀን።"[87]

73 -"ረብቢ አዒንኒ ወላ ቱዒን ዐለይየ ወንሱርኒ ወላ ተንሱር ዐለይየ ወምኩር ሊ ወላ ተምኩር ዐለይየ ወህዲኒ ወየስሲረል ሁዳ ኢለይየ ወንሱርኒ ዓላ መን በጙ ዐለይየ ረብቢጅዐልኒ ለከ ሸክካረን ለከ ዘክካረን ለከ ረህሃበን ለከ ሚጥዋዓን ኢለይከ ሙኽቢተን አውዋሃን ሙኒበን ረብቢ ተቀብበል ተውበቲ ወኻሲል ሐውበቲ ወአጂብ ደዕወቲ ወሠብቢት ሑጅጀቲ ወህዲ ቀልቢ ወሰድዲድ ሊሳኒ ወስሉል ሰኺመተ ቀልቢ" ትርጉሙም "ጌታዬ አግዘኝ እኔን በመጉዳት ላይ ማንንም አታግዝ ፣ እርዳኝ እኔን በመጉዳት ላይ ማንንም አትርዳ ፣ (ጠላቶቼን) ሳያስቡት ለኔው ያዝልኝ እንጂ እኔን ሳላስበው አትያዘኝ ፣ ምራኝ መመራትንም ለኔ አግራልኝ ፣ በኔ ላይ ወሰን ባለፈ ላይ እርዳኝ ፣ ጌታዬ ላንተ እጅግ አመስጋኝህ ፣ እጅግ የሚያወሳህ ፣ እጅግ ፈሪህ ፣ እጅግ ታዛዥህ ፣ ወዳንተ ተናናሽ ፣ በፀፀት ተመላሽ አድርገኝ ፤ ጌታዬ ተውበቴንም ተቀበል ፤ ወንጀሌን እጠብ ፣ ልመናዬን ተቀበል ፣ ማስረጃዬን አፅና ፣ ቀልቤን ምራ ፣ ምላሴን (እውነት እንድታወራ) ቀጥ አድርጋት ፣ የልቤን ምቀኝነት አውጣልኝ።"[88]

74 -"አልሏሁምመ ኢንና ነስአሉከ ሚን ኸይሪ ማ ሰአለከ ሚንሁ ነቢይዩከ ሙሐመዱን ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም ወነዑዙ ቢከ ሚን ሸርሪ መስተዓዘ ሚንሁ ነቢይዩከ ሙሐመዱን ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም ወአንተል ሙስተዓኑ ወዐለይከል በላጙ ወላ ሓውለ ወላ ቁወተ ኢልላ ቢልላህ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኛ ነብይክ ሙሐመድ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም የጠየቁህን መልካም ነገር እንጠይቅሃለን።

---

[81] ኡቡዳውድ በቁጥር 5090 ፣ አሕመድ በ5/42 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በሶሒሕ አቡዳውድ 3/250 እና በሶሒሕ አልአደቡል ሙፍረድ 260 ላይ ሐሰን ብለውታል። በተጨማሪ ታላቁ ሊቅ ኢብኑ ባዝም በቱሕፈቱል አኺያር ገፅ 24 ላይ ሰነዱን ሐሰን ብለውታል።

[82] ቲርሚዚይ በቁጥር 3505 ላይ ዘግበውታል። ሐኪምም ዘግበውት ሶሒሕ ብለውታል። ዘሀቢም በ1/505 ሶሒሕ በሚለው ላይ ከሐኪም ጋር ገጥመዋል። አልባኒም በሶሒሕ ቲርሚዚ 3/168 ውስጥ ሶሒሕ ብለውታል። የሐዲሱ ቃልም "ዘኑን ዓሳነባሪ ሆድ ውስጥ ሆኖ የተጣራውን ጥሪ (አን ላ ኢላሃ ኢልላ አንተ ሱብሓነከ ኢንኒ ኩንቱ ሚነዝዟሊሚን) (ትርጉሙም: ካንተ በቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ የለም። ጥራት ይገባህ! እኔ ከበዳዮች ነበርኩ።) አንድ ሙስሊም የሆነ ሰው በአንዳች ጉዳዩ ላይ በዚህ ጥሪ በጭራሽ (አሏህን) አይጣራም (አይማጸንም) አላህ ለርሱ የሚቀበለው ቢሆን እንጂ።"

[83] አሕመድ በ 1/391 ና 452 ላይ ፣ ሓኪም በ1/509 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልሐፊዝ "አልአዝካር"ን ተኽሪጅ ባደረጉበት ውስጥ ሐሰን ብለውታል። አልባኒም "አልከሊሙ ጠዪብ"ን ተኽሪጅ ባደረጉበት ኪታብ 73ኛ ገፅ ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[84] ሙስሊም በቁጥር 2654 ላይ ዘግበውታል።

[85] ቲርሚዚ በቁጥር 3522 ፣ አሕመድ በ4/182 ላይ ዘግበውታል፤ ሓኪምም በ1/525 ዘግበው ሶሒሕ ያሉት ሲሆን ዘሀቢም ገጥመዋቸዋል። አልባኒም በሶሒሕ አልጃሚዕ በ6/309 ላይና በሶሒሕ ቲርሚዚ 3/171 ላይ ሶሒሕ ብለውታል። ኡሙ ሰለማ -አላህ መልካም ስራዋን ይውደድላትና- "የነቢዩ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም የአብዛኛው ጊዜ ዱዓቸው ይህ ነበር።" ብላለች።

[86] ቲርሚዚይ ቁጥር 3514 ፣ ቡኻሪይም በአደቡል ሙፍረድ ውስጥ ቁጥር 726 ላይ ዘግበውታል። የቲርሚዚ ዘገባ ውስጥ ያለው ቃል "አላህን በዱንያም ሆነ በአኺራ (ዓፊያን) ጤናማነትን ጠይቁት" በሌላ ዘገባ "አላህን ይቅርታውንና ጤናማነትን ጠይቁት! አንዳችሁም ከእርግጠኛ እምነት በኋላ ከጤናማነት የተሻለ ነገር አያገኝምና።" የሚል ነው። አልባኒ በሶሒሕ ኢብኑ ማጀህ 3/180፣ 3/185፣ 3/170 ላይ ሶሒሕ ብለውታል። ይህን ሐዲሥ የሚያመሳክሩ ሌሎች ሐዲሶችም አሉ። አሕመድ ሻኪር ባጠናቀሩት ሙስነድ ኢማሙ አሕመድ ውስጥ 1/156 - 157 ላይ ይመልከቱ።

[87] አሕመድ በ4/181 ፣ ጦበራኒ በ "አልከቢር" 2/33 እና 1169 ላይ ፣ "አድዱዓእ" በሚለው መፅሀፍም በቁጥር 1436 ፣ ኢብኑ ሒባን በቁጥር 2424 እና 2425 ላይ ዘግበውታል። አልሐፊዝ ሀይሠሚይ በመጅመዑ-ዝዘዋኢድ 10/178 ላይ "አሕመድ የዘገቡት ላይ ያሉ ዘጋቢዎችና የጦበራኒ አንዱ ሰነድ ላይ ያሉ ዘጋቢዎች ታማኝ ናቸው።" ብለዋል።

[88] ቡኻሪ በ "አደቡል ሙፍረድ" ቁጥር 664 እና 665 ላይ ፣ አቡዳውድ በቁጥር 1510 እና 1511 ላይ ፣ ቲርሚዚ በቁጥር 3551 ፣ ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 3830 ፣ አሕመድ በ1/127 የዘገቡት ሲሆን ሐኪም ሶሒሕ ብለውት ዘሀቢም በ1/519 ከሐኪም ጋር ተስማምተዋል። አልባኒም በሶሒሕ አቡዳውድ 1/414 እና በሶሒሕ ቲርሚዚ 3/178 ውስጥ ሶሒሕ ብለውታል።

ነብይክ ሙሐመድ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም ከተጠበቁበት መጥፎ ነገርም ባንተው እንጠበቃለን። አንተ እገዛ የሚፈለግብህ ነህ። ባንተ እገዛ ነው (ወደ አላማ) የሚደረሰው። በአላህ ካልሆነ በቀር መለወጥም ሀይልም የለም።"[89]

75 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ሸርሪ ሰምዒ ወሚን ሸርሪ በሶሪ ወሚን ሸርሪ ሊሳኒ ወሚን ሸርሪ ቀልቢ ወሚን ሸርሪ መኒይዪ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከመስሚያዬ ክፋት ፣ ከአይኔ ክፋት ፣ ከምላሴ ክፋት ፣ ከልቤ ክፋት ፣ ከዘር ፈሳሼ ክፋት ባንተ እጠበቃለሁ።"[90]

76 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚነል በረሲ ወልጁኑኒ ወልጁዛሚ ወሚን ሰይዪኢል አስቃሚ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከለምጥ ፣ ከእብደት፣ ከቁምጥና፣ ከመጥፎ በሽታዎችም ባንተ እጠበቃለሁ።"[91]

77 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ሙንከራቲል አኽላቂ፣ ወልአዕማሊ፣ ወልአህዋእ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከመጥፎ ስነ ምግባሮች ፣ ተግባሮችና ዝንባሌዎች ባንተ እጠበቃለሁ።"[92]

78 -"አልሏሁምመ ኢንነከ ዐፉውዉን ከሪሙን ቱሒብቡል ዐፍው ፈዕፉ ዐንኒ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! አንተ ይቅር ባይ ፣ ቸር ነህ። ይቅር ባይነትንም ትወዳለህና ለኔ ይቅር በለኝ።"[93]

79 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አስአሉከ ፊዕለል ኸይራቲ ፣ ወተርከል ሙንከራቲ ፣ ወሑብበል መሳኪኒ ፣ ወአንተኽፊረ ሊ ወተርሐምኒ ። ወኢዛ አረድተ ፊትነተ ቀውሚን ፈተወፍፈኒ ኻይረ መፍቱኒን። ወአስአሉከ ሑብበከ፣ ወሑብበ መን ዩሒብቡከ፣ ወሑብበ ዐመሊን ዩቀርሪቡኒ ኢላ ሑብቢክ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ መልካም መስራትን፣ መጥፎ መተውን፣ ሚስኪኖች መውደድን፣ ለኔ እንድትምረኝ፣ እንድታዝንልኝም እጠይቅሃለሁ። ህዝቦችን መፈተን የፈለግክ ጊዜ እኔን ሳትፈትን ግደለኝ። ውዴታህን ፣ የሚወዱህን መውደድ ፣ ወደ ውዴታህ የሚያቃርበኝን ስራ መውደድን (እንድትሰጠኝ) እጠይቅሃለሁ።"[94]

80 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አስአሉከ ሚነል ኸይሪ ኩልሊህ ዓጂሊሂ ወኣጂሊህ፣ ማ ዐሊምቱ ሚንሁ ወማ ለም አዕለም ፤ ወአዑዙ ቢከ ሚነሸሸሪ ኩሊህ ዓጂሊሂ ወኣጂሊህ፣ ማ ዐሊምቱ ሚንሁ ወማ ለም አዕለም ፤ አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ሚን ኸይሪ ማ ሰአለከ ዐብዱከ ወነቢይዩክ ፤ ወአዑዙ ቢከ ሚን ሸሪ መስተዓዘ ቢከ ሚንሁ ዐብዱከ ወነቢይዩክ ፤ አልሏሁምመ ኢንኒ አስአሉከል ጀንነተ ወማ ቀርረበ ኢለይሃ ሚን ቀውሊን አው ዐመል ፤ ወአዑዙ ቢከ ሚነንናሪ ወማ ቀርረበ ኢለይሃ ሚን ቀውሊን አው ዐመል፤ ወአስአሉከ አንተጅዐለ ኩለ ቀዷኢን ቀዶይተሁ ሊ ኸይራ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከሁሉም መልካም ነገር እጠይቅሀለሁ ፤ ከፈጣኑም ይሁን ከዘገየው፣ ካወቅኩትም ይሁን ካላወቅኩት። ከሁሉም መጥፎ ነገርም ባንተ እጠበቃለሁ፤ ከፈጣኑም ይሁን ከዘገየው፣ ካወቅኩትም ይሁን ካላወቅኩት። አላህ ሆይ! እኔ ባሪያህና ነቢይህ የጠየቁህን መልካም ነገር እጠይቅሀለሁ። ባሪያህና ነቢይህ ባንተ የተጠበቁበትን መጥፎ ነገርንም ባንተ እጠበቃለሁ። አላህ ሆይ! እኔ ጀነትንና ወደርሷ የሚያቃርበን ንግግር ወይም ተግባር እጠይቅሀለሁ። ከእሳትና ወደርሷ ከሚያቃርብ ንግግር ወይም ተግባር ባንተ እጠበቃለሁ። ሁሉንም ለኔ የወሰንከውን ውሳኔ መልካም እንድታደርግ እጠይቅሀለሁ።"[95]

81 -"አልሏሁምመ ኢሕፈዝኒ ቢልኢስላሚ ቃኢመን፤ ወሕፈዝኒ ቢልኢስላሚ ቃዒደን፤ ወሕፈዝኒ ቢልኢስላሚ ራቂደን፤ ወላ ቱሽሚት ቢየ ዐዱውወን ወላ ሐሲደን፤ አልሏሁምመ ኢንኒ አስአሉከ ሚን ኩልሊ ኸይሪን ኸዛኢኑሁ ቢየዲክ፤ ወአዑዙ ቢከ ሚን ኩልሊ ሸርሪን ኸዛኢኑሁ ቢየዲክ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ቆሜም በእስልምና ላይ ጠብቀኝ ፤ ተቀምጬም በእስልምና ላይ ጠብቀኝ ፤ ተኝቼም በእስልምና ላይ ጠብቀኝ ፤ ጠላትንና ምቀኛን በኔ አታስደስታቸው ፤ አላህ ሆይ! የሁሉም መልካም ነገር ካዝና በእጅህ ነውና ከሁሉም መልካም ነገር እጠይቅሃለሁ ፤ የሁሉም መጥፎ ነገር (መጠበቂያ) ካዝናው በእጅህ ነውና ከሁሉም መጥፎ ነገር ባንተ እጠበቃለሁ።"[96]

82 -"አልሏሁምመ ኢቅሲም ለና ሚን ኸሽየቲከ ማ ተሑሉ ቢሂ በይነና ወበይነ መዓሲከ፤ ወሚን ጧዐቲከ ማ ቱበልሊኙና ቢሂ ጀንነተክ፤ ወሚነል የቂኒ ማ ቱህውዊኑ ቢሂ ዐለይና መሷኢበ-ድዱንያ፤ አልሏሁምመ መትቲዕና ቢአስማዒና፣ ወአብሷሪና፣ ወቁውዋቲና ማ አሕየይተና፤ ወጅዐልሁል ዋሪሠ ሚንና፤ ወጅዐል ሠእረና ዓላ መን ዞለመና፤ ወንሱርና ዓላ መን ዓዳና፤ ወላተጅዐል ሙሲበተና ፊ ዲኒና፤ ወላተጅዐሊድ-ዱንያ አክበረ ሀምሚና ወላመብለኸ ዒልሚና፤ ወላ ቱሰሊጥ ዐለይና መንላ የርሐሙና" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! በኛና አንተን በመወንጀል መካከል የምትጋርድ ከሆነችው ፍራቻህ ለኛ ክፈልልን ፤ ጀነትህ የምታደርሰን

---

[89] ቲርሚዚ በቁጥር 3521 ፣ ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 3846 ተመሳሳይ ሀሳብ ያለውን ዘግበዋል። ቲርሚዚ "ይህ ሐዲስ ሐሰኑን ኻሪብ ነው።" ብለዋልም። አልባኒ በ "ዶዒፍ አትቲርሚዚ" ገፅ 387 ላይ ዶዒፍ ብለውታል።

[90] አቡዳውድ ቁጥር 1551 ፣ ቲርሚዚ ቁጥር 3492 ፣ ነሳኢ ቁጥር 5470 ላይ እና ሌሎችም የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በ "ሶሒሕ አትቲርሚዚ" 3/166 እና በ "ሶሒሕ አንነሳኢ" 3/1108 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[91] አቡዳውድ ቁጥር 1554 ላይ ፣ ነሳኢ ቁጥር 5493 ላይ ፣ አሕመድ 3/192 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በ "ሶሒሕ አንነሳኢ" ቁጥር 3/1116 ላይ እና በ "ሶሒሕ አትቲርሚዚ" ቁጥር 3/184 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[92] ቲርሚዚ ቁጥር 3591 ፣ ኢብኑ ሒባን ቁጥር 2422፣ ሐኪም 1/532 ላይ ፣ ጦበራኒ "አልከቢር" ውስጥ 19/36 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በ "ሶሒሕ አትቲርሚዚ" 3/184 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[93] ቲርሚዚ ቁጥር 3513 ፣ ነሳኢ በ "አልኩብራ" ውስጥ ቁጥር 7712 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ አትቲርሚዚ" 3/170 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[94] አሕመድ በዚሁ ቃል በ5/243 ውስጥ ፣ ቲርሚዚ ቁጥር 3235 ላይ በተመሳሳይ ዘግበውት ሐሰን ብለውታል። ቲርሚዚ እንዲህ ብለዋል "ሙሐመድ ቢን ኢስማዒልን (ቡኻሪን) ስለዚህ ሐዲስ ደረጃ ጠየቅኩት። ቡኻሪም 'ይህ ሐዲስ ሐሰኑን ሶሒሕ ነው።' ብሎኛል።" በሐዲሱ መጨረሻ ላይ ነቢዩ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም እንዲህ አሉ "ይህቺ ልትማሯትና ልትቀስሟት የተገባች ዱዓ ናት።" ሐኪምም 1/521 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ አትቲርሚዚ" 3/318 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[95] ኢብኑ ማጀህ በዚሁ ቃል ቁጥር 3846 ላይ አሕመድም 6/134 ላይ ዘግበውታል፤ ሁለተኛው ጭማሪ የአሕመድ ዘገባ ነው፤ ሐኪም ሶሒሕ ብለውት፤ ዘሀቢም በ1/521 ከሐኪም ጋር ተስማምተዋል፤ የመጀመሪያው ጭማሪ የዘሃቢ ዘገባ ነው፤ አልባኒም በ "ሶሒሕ ኢብኑ ማጃህ" 2/327 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[96] ሐኪም 1/525 ላይ ዘግበውት ሶሒሕ ብለውት ዘሀቢም ተስማምተዋል። አልባኒም በ "ሶሒሕ አልጃሚዕ" 2/398 እና በ "ሲልሲለቱል አሓዲሢ አስሶሒሐህ" 4/54 ቁጥር 1540 ላይ ሐሰን ብለውታል።

ከሆነችው አምልኮህም ለኛ ክፈልልን ፤ የዱንያን መከራ በኛ ላይ የምታቀልልን ከሆነችው እርግጠኛ እምነትም ለኛ ክፈልልን ፤ አላህ ሆይ! በህይወት እስካኖርከን ድረስ በመስሚያችን፣ በአይናችን፣ በሀይላችን አጣቅመን ፤ (እነዚህ አካላቶቻችንንም) እኛን ወራሽ አድርጋቸው ፤ በቀላችንንም በበደሉን ሰዎች ላይ አድርግልን ፤ ጠላት ባደረገን ላይም እርዳን ፤ መከራችንን በሃይማኖታችን ላይ አታድርግ ፤ ዱንያንም ትልቁ ጭንቀታችንና የእውቀታችን መጨረሻ አታድርግብን ፤ የማያዝንልንንም በኛ ላይ አትሹምብን።"[97]

83 -"አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚነል ጁብኒ ፣ ወአዑዙ ቢከ ሚነል ቡኽሊ፣ ወአዑዙ ቢከ ሚን አን ኡረድደ ኢላ አርዘሊል ዑሙር፣ ወአዑዙ ቢከ ሚን ፊትነቲድ-ዱንያ ወዐዛቢል ቀብር" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከፈሪነት ባንተ እጠበቃለሁ ፣ ከስስታምነትም ባንተ እጠበቃለሁ ፣ ወደ ወራዳው እድሜ ከመመለስም ባንተ እጠበቃለሁ ፣ ከዱንያ ፈተናና ከቀብር ቅጣትም ባንተ እጠበቃለሁ ።"[98]

84 -"አልሏሁምመ ኢግፊር ሊ ኸጢአቲ፣ ወጀህሊ፣ ወኢስራፊ ፊ አምሪ፣ ወማ አንተ አዕለሙ ቢሂ ሚንኒ፤ አልሏሁምመ ኢግፊር ሊ ህዝሊ፣ ወጂድዲ፣ ወኸጦኢ፣ ወዐምዲ። ወኩልሉ ዛሊከ ዒንዲ።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ወንጀሌን፣ አለማወቄን፣ በጉዳዬ ማባከኔን፣ አንተ በኔ ጉዳይ ያወቅከውንም ወንጀል ለኔ ማረኝ፤ አላህ ሆይ! ቀልዴንም፣ ምሬንም፣ ስህተቴንም፣ ሆን ብዬ የሰራሁትንም ለኔ ማረኝ! ይህ ሁሉ ከኔው (ስህተት) ናቸውና።"[99]

85 -"አልሏሁምመ ኢንኒ ዞለምቱ ነፍሲ ዙልመን ከሢራ። ወላ የግፊሩዝ-ዙኑበ ኢላ አንተ ፈግፊር ሊ መግፊረተን ሚን ዒንዲከ ወርሐምኒ ኢንነከ አንተል ገፉሩር-ረሒም" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ነፍሴን ብዙ በደል በድያታለሁ። ወንጀሎችን ካንተ በቀር ማንም አይምርምና ካንተ ዘንድ በሆነች ምህረት ለኔ ማረኝም እዘንልኝም። እነሆ አንተ እጅግ መሀሪውና አዛኙ ነህና።"[100]

86 -"አልሏሁምመ ለከ አስለምቱ፣ ወቢከ አመንቱ፣ ወዐለይከ ተወከልቱ፣ ወኢለይከ አነብቱ፣ ወቢከ ኻሶምቱ። አልሏሁምመ ኢንኒ አዑዙ ቢዒዝዘቲከ ላኢላሃ ኢልላ አንተ አን ቱዺለኒ አንተል ሐይዩ ለዚ ላየሙቱ ወልጂንኑ ወልኢንሱ የሙቱን" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ላንተ ትእዛዝ እጅ ሰጠሁ፣ ባንተም አመንኩ፣ ባንተም ላይ ተመካሁ፣ ወዳንተም ተመለስኩ፣ ባንተ መንገድ ላይም ተሟገትኩ። አላህ ሆይ! እኔ እንዳታጠመኝ በልቅናህ እጠበቃለሁ። ከአንተ በስተቀር በእውነት የሚመለክ የለም። አንተ የማይሞት ህያው ነህ። ሰውና ጋኔን ይሞታሉ።"[101]

87 -"አልሏሁምመ ኢንና ነስአሉከ ሙጂባቲ ረሕመቲከ፣ ወዐዛኢመ መግፊረቲከ፣ ወስሰላመተ ሚን ኩሊ ኢሥም፣ ወልገኒመተ ሚን ኩልሊ ቢር፣ ወልፈውዘ ቢልጀንነቲ፣ ወንነጃተ ሚነ-ንናር" "አላህ ሆይ! እኛ እዝነትህን የሚያስገድዱ ነገሮችን፣ ምህረትህን የሚያስፈርዱ ነገሮችን፣ ከሁሉም ወንጀል ሰላም መሆንን፣ ከሁሉም መልካም ስራ መሸመትን፣ በጀነት ስኬት መጎናፀፍንና ከእሳት መዳንን እንጠይቅሀለን።"[102]

88 -"አላሁመግፊር ሊልሙእሚኒነ ወልሙእሚናት" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ለአማኝ ወንዶችና ሴቶች ማር።"[103]

89 -"አላሁመግፊርሊ ዘንቢ፣ ወወሲዕ ሊ ፊ ዳሪ፣ ወባሪክ ሊ ፊ ማ ረዘቅተኒ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ወንጀሌን ማረኝ፣ መኖሪያ ሀገሬንም አስፋልኝ፣ በሰጠኸኝም ሲሳይ ባርክልኝ።"[104]

90 -"አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ሚን ፈድሊከ ወረሕመቲከ ፈኢነሁ ላ የምሊኩሀ ኢላ አንተ።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከችሮታህና ከእዝነትህ እጠይቅሀለሁ። እነሆ ካንተ በስተቀር ሌላ ባለቤት የላትምና።"[105]

91 -"አላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ ሚነል ሀረሚ፣ ወትተረዲ፣ ወልሀድሚ፣ ወልገሚ፣ ወልገረቂ፣ ወልሐረቅ፤ ወአዑዙ ቢከ አንየተኸበጦኒየሽ-ሸይጧኑ ዒንደል መውት፤ ወአዑዙ ቢከ አን አሙተ ፊ ሰቢሊከ ሙድቢረን፤ ወአዑዙ ቢከ አንአሙተ ለዲጛ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከመጃጀት፣ ከፍ ካለ ቦታ ላይ ከመውደቅ፣ በኔ ላይ ከሚደረመስብኝ፣ ከጭንቀት፣ ከመስመጥ፣ ከመቃጠል ባንተ እጠበቃለሁ። የሞት ወቅት ላይ የሰይጣን መጫወቻ ከመሆንም ባንተ እጠበቃለሁ። ከመንገድህ የዞረ ሆኖ ከመሞት ባንተ እጠበቃለሁ። ተነድፎ ከመሞትም ባንተ እጠበቃለሁ።"[106]

---

[97] አትቲርሚዚ በቁጥር 3502 ፣ ሐኪም በ1/528 ዘግበው ሶሒሕ ሲሉት ዘሀቢም ተስማምተውበታል ፣ ኢብኑ ሱኒ በቁጥር 446 ዘግበውታል። አልባኒም በ "ሶሒሕ አትቲርሚዚ" 3/168 እና በ "ሶሒሕ አልጃሚዕ" 1/400 ሐሰን ብለውታል።

[98] ቡኻሪ ቁጥር 2822 ላይ ዘግበውታል።

[99] ቡኻሪና ሙስሊም ተስማምተውበታል። ቡኻሪ ቁጥር 6398 ላይ እና ሙስሊም ቁጥር 2719 ላይ ዘግበውታል።

[100] ቡኻሪና ሙስሊም ተስማምተው ዘግበውታል። ቡኻሪ ቁጥር 834 ላይ እና ሙስሊም ቁጥር 2705 ላይ ዘግበውታል።

[101] ቡኻሪና ሙስሊም ተስማምተውበታል። ቡኻሪ ቁጥር 6398 ላይ እና ሙስሊም ቁጥር 2719 ላይ ዘግበውታል።

[102] ሐኪም በ1/525 ዘግበው ሶሒሕ ያሉት ሲሆን ዘሀቢም ተስማምተውበታል ፣ በይሀቂ "አድደዓዋት" ውስጥ ቁጥር 206 ላይ ዘግበውታል። የነወዊን "አልአዝካር" ገፅ 340 ላይ ይመልከቱ። አርታዒው ዐብዱል ቃድር አልአርነኡጥ ሓሰን ብለውታል።

[103] በዑባዳ ሀዲስ -አላህ መልካም ስራውን ይውደድለትና- ነቢዩን ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም እንዲህ ሲሉ ሰምቻቸዋለሁ አለ: "ለአማኝ ወንዶችና ሴቶች ምህረትን የጠየቀላቸው አላህ በሁሉም አማኝ ወንድና ሴት ልክ ምንዳን ይፅፍለታል።" ይህንንም ሀዲስ ጦበራኒ "አልከቢር" ውስጥ በ5/202 ቁጥር 5092 ላይና በ3/334 ቁጥር 2155 ላይ የዘገቡት ሲሆን ሀይሠሚ በ "መጅመዕ አዝዘዋኢድ" 10/210 ውስጥ ሰነዱን ጠንካራ አድርገውታል። አልባኒም በ "ሶሒሑል ጃሚዕ" በ5/242 ቁጥር 5902 ላይ ሐሰን ብለውታል።

[104] አሕመድ በ4/63 ቁጥር 16599፣ ቁጥር 23114፣ ቁጥር 23188 ላይ፤ ቲርሚዚይ ቁጥር 3500 ላይ ዘግበውታል። የሙስነዱ አርታኢ በ27/144፣ በ38/197 ፣ በ38/197፣ በ38/145 ሐሰን ሊገይሪሂ ነው ብለዋል። አልባኒም በ "ሶሒሕ አልጃሚዕ" 1/399 ላይ ሐሰን ብለውታል።

[105] ጦበራኒ የዘገቡት ሲሆን ሀይሠሚ በ "መጅሙዑዝ-ዘዋኢድ" ውስጥ 10/159 ላይ (ከሙሐመድ ቢን ዚያድ ውጪ ሰነዱ ላይ ያሉት ሰዎች የሶሒሕ ዘጋቢዎች ሰዎች ናቸው። እሱም ቢሆን ታማኝ ነው።" ብሏል። አልባኒም በ "ሶሒሕ አልጃሚዕ" 1/404 ቁጥር 1278 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[106] አቡዳውድ በቁጥር 1552 ፣ ነሳኢ በቁጥር 5531 እና 5532 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ አንነሳኢ" 3/1123 እና በ "ሶሒሕ ሱነን አቡዳውድ" 1/425 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

92 -"አላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ ሚነልጁዒ ፈኢነሁ ቢእሰድ-ዶጂዑ፤ ወአዑዙ ቢከ ሚነል ኺያነቲ ፈኢነሀ ቢእሰቲል ቢጧነህ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ረሀብ መጥፎው የመኝታ ባልደረባ ነውና እኔ ከረሀብ ባንተ እጠበቃለሁ፤ ከዳተኝነት መጥፎዋ የውስጥ ልብስ ናትና ከከዳተኝነትም ባንተ እጠበቃለሁ።"[107]

93 -"አላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ ሚነል ዐጅዚ፣ ወልከሰሊ፣ ወልጁብኒ፣ ወልቡኽሊ፣ ወልሀረሚ፣ ወልቀስወቲ፣ ወልቫፍለቲ፣ ወልዐይለቲ፣ ወዝዘለቲ፣ ወልመስከነህ፤ ወአዑዙ ቢከ ሚነል ፈቅሪ፣ ወልኩፍሪ፣ ወልፉሱቂ፣ ወሽሺቃቂ፣ ወንኒፋቂ፣ ወስሱምዐቲ፣ ወርሪያእ፤ ወአዑዙ ቢከ ሚነስሶመሚ፣ ወልበከሚ፣ ወልጁኑኒ፣ ወልጁዛሚ፣ ወልበረሲ፣ ወሰዪኢል አስቃም" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ካለመቻል፣ ከስንፍና፣ ከፈሪነት፣ ከስስታምነት፣ ከመጃጀት፣ ከቀልብ ድርቅና፣ ከዝንጉነት፣ ከድህነት፣ ከወራዳነት፣ ከሚስኪንነት ባንተ እጠበቃለሁ። ከድህነት፣ ከክህደት፣ ከአመፀኝነት፣ እውነትን ተፃራሪ ከመሆን፣ ከንፍቅና፣ ከይስሙልኝ፣ ከይዩልኝ ባንተ እጠበቃለሁ። ከደንቆሮነት፣ ከዲዳነት፣ ከእብደት፣ ከቁምጥና፣ ከለምጥና ከመጥፎ በሽታዎችም ባንተ እጠበቃለሁ።"[108]

94 -"አላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ ሚነልፈቅሪ፣ (ወልፋቀቲ)፣ ወልቂለቲ፣ ወዝዚለህ። ወአዑዙ ቢከ ሚን አን አዝሊመ አው ኡዝለም።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከድህነት፣ ከችግር፣ ከነገሮች ማነስ፣ ከውርደት ባንተ እጠበቃለሁ። ሌሎችን ከመበደል ወይም በሌሎች ከመበደል ባንተ እጠበቃለሁ።"[109]

95 -"አላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ ሚን ጃሪስሱኢ ፊ ዳሪል ሙቃመቲ ፈኢነ ጃረል ባዲየቲ የተሐወል።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ በዘውትር መኖሪያ ቤቴ ላይ ከሚገኝ መጥፎ ጎረቤት ባንተ እጠበቃለሁ። የውጭ ጎረቤት የሚወገድ ነውና።"[110]

96 -"አላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ ሚን ቀልቢን ላየኽሸዕ፣ ወሚን ዱዓኢን ላዩስመዕ፣ ወሚን ነፍሲን ላተሽበዕ፣ ወሚን ዒልሚን ላየንፈዕ፣ አዑዙ ቢከ ሚን ሀኡላኢል አርበዕ።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከማይተናነስ ቀልብ፣ ተሰሚነት ከሌለው ዱዓእ፣ ከማትጠግብ ነፍስ፣ ከማይጠቅም እውቀት ባንተ እጠበቃለሁ። ከነዚህ አራት ነገሮች ባንተ እጠበቃለሁ።"[111]

97 -"አላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ ሚን የውሚስ-ሱኢ፣ ወሚን ለይለቲስ-ሱኢ፣ ወሚን ሳዐቲስ-ሱኢ፣ ወሚን ሷሒቢስ-ሱኢ፣ ወሚን ጃሪስ-ሱኢ ፊ ዳሪል ሙቃመህ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ እኔ ከመጥፎ ቀን፣ ከመጥፎ ምሽት፣ ከመጥፎ ሰአት፣ ከመጥፎ ጓደኛ፣ በዘውትር መኖሪያ ቤቴ ላይ ካለ መጥፎ ጎረቤት ባንተ እጠበቃለሁ።"[112]

98 -"አላሁመ ኢኒ አስአሉከል ጀነተ ወአስተጂሩ ቢከ ሚነንናር" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ጀነትን እጠይቅሃለሁ። ከእሳትም ባንተ እጠበቃለሁ።" (ሶስት ጊዜ)[113]

99 -"አላሁመ ፈቅቂህኒ ፊድ-ዲን" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ሀይማኖቴን አስገንዝበኝ።"[114]

100 -"አላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ አን ኡሽሪከ ቢከ ወአነ አዕለም፤ ወአስተቫፊሩከ ሊማ ላ አዕለም።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እያወቅኩኝ ባንተ ላይ ከማጋራት ባንተ እጠበቃለሁ፤ ለማላውቀው ደግሞ ምህረትህን እጠይቅሀለሁ።"[115]

101 -"አላሁመ ኢንፈዕኒ ቢማ ዐለምተኒ ወዐሊምኒ ማ የንፈዑኒ ወዚድኒ ዒልማ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ባሳወቅከኝ ጥቀመኝ፣ የሚጠቅመኝንም አሳውቀኝ፣ እውቀትንም ጨምርልኝ።"[116]

[117]"አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ዒልመን ናፊዐን፣ ወሪዝቀን ጦዪበን፣ ወዐመለን ሙተቀበላ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ጠቃሚ እውቀትን፣ መልካም ሲሳይን፣ ተቀባይነት ያለው ስራን እጠይቅሀለሁ።"

103 -"አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ያ አላሁ ቢአነከል ዋሒዱ አልአሐዱ አስሶመዱ አለዚ ለምየሊድ ወለም ዩለድ ወለም የኩን ለሁ ኩፉወን አሐድ አን ተቫፊረ ሊ ዙኑቢ ኢነከ አንተ አልቫፉሩ አርረሒም።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! አንተ አንድ፣ ብቸኛ፣ መጠጊያ፣ ያ

---

[107] አቡዳውድ በቁጥር 1547፣ ነሳኢ በቁጥር 5483 የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በ "ሶሒሕ ነሳኢ" 3/1112 ውስጥ ሐሰን ብለውታል።

[108] ነሳኢ በቁጥር 5493፣ ሐኪም በ1/530 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ አልጃሚዕ" ውስጥ በ1/406 እና በ "ኢርዋኡል ቫሊል" ቁጥር 852 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[109] አቡዳውድ በቁጥር 1544፣ ነሳኢ በቁጥር 5475 የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በ "ሶሒሕ አንነሳኢ" 3/1111፣ በ "ሶሒሕ አልጃሚዕ" 1/407 ሶሒሕ ብለውታል። በቅንፉ መሀል ያለው ኢብኑ ሒባን ውስጥ ያለ ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ መዋሪዱዝ-ዞምአን" 2/455 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[110] ቡኻሪ በ "አደቡል ሙፍረድ" ውስጥ ቁጥር 117 ላይ፣ ሐኪም በ1/532 የዘገቡት ሲሆን ሶሒሕም ብሎታል። ዘሀቢም ተስማምተውበታል። ነሳኢም በቁጥር 5517 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሑል ጃሚዕ" 1/408 ላይ እና በ "ሶሒሕ አንነሳኢ" 3/1118 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[111] ቲርሚዚ በቁጥር 3482፣ አቡዳውድ በቁጥር 1549 የዘገቡት ሲሆን ታላቁ ሊቅ አልባኒም በ "ሶሒሕ አልጃሚዕ" ውስጥ በቁጥር 1295 እና በ "ሶሒሕ ነሳኢ" 3/1113 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[112] ጦበራኒ የዘገቡት ሲሆን ሀይሠሚ በ "ዘዋኢድ" ውስጥ በ10/144 ላይ "ሰነዱ ላይ ያሉ ሰዎች የሶሒሕ ዘጋቢዎች ናቸው።" ብለዋል። አልባኒም በ "ሶሒሕ አልጃሚዕ" ውስጥ በ/411 በቁጥር 1290 ላይ ሐሰን ብለውታል።

[113] ቲርሚዚ በቁጥር 2572፣ ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 3340፣ ነሳኢ በቁጥር 5536 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ ቲርሚዚ" 2/319፣ በ "ሶሒሕ ነሳኢ" 3/1121 ላይ ሶሒሕ ብለውታል። የነሳኢ ዘገባም "ጀነትን ሶስት ጊዜ ከአሏህ የጠየቀ ጀነት 'አላህ ሆይ! ጀነት አስገባው።' ትልለታለች።ከእሳት ሶስት ጊዜ በአሏህ የተጠበቀም እሳት 'አላህ ሆይ! ከእሳት ጠብቀው።' ትልለታለች።" የሚል ነው።

[114] ነቢዩ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም ለኢብኑ ዓባስ አላህ መልካም ስራቸውን ይውደድላቸውና ስላደረጉት ዱዓ ቡኻሪይ እና ሙስሊም ያወሩት ዘገባ ይህንን ዱዓእ ይጠቁማል። ቡኻሪ በቁጥር 143፣ ሙስሊም በቁጥር 2477 ዘግበውታል።

[115] አሕመድ 4/403 ላይ፣ ኢብኑ አቢ ሸይባ 10/337 ላይ፣ ጦበራኒ በ "ሙዕጀሙል አውሰጥ" 4/284 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በ "ሶሒሕ ተርቪብ ወትተርሂብ" 1/19 ላይ ሐሰን ብለውታል።

[116] ቲርሚዚ በቁጥር 3599፣ ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 259 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ ኢብኑ ማጀህ" 1/47 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[117] ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 925፣ ነሳኢ "ዐመሉል የውሚ ወልለይለህ" በሚለው መፅሀፋቸው ውስጥ በቁጥር 102፣ አሕመድ 6/294 እና 305 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በሶሒሕ ኢብኑ ማጀህ 1/152 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

የማይወልድ፣ የማይወለድ፣ ለርሱ አንድም ቢጤ የሌለው ነህ። አላህ ሆይ! ለኔ ወንጀሎቼን እንድትምር እጠይቅሀለሁ። እነሆ አንተ እጅግ መሀሪና እጅግ አዛኝ ነህና።"[118]

104 -"አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ቢአነ ለከል ሐምደ፤ ላኢላሀ ኢላ አንተ (ወሕደከ ላሸሪከ ለክ) አልመናኑ ፣ (ያ) በዲዑስ-ሰማዋቲ ወልአርዲ፣ ያዘልጀላሊ ወልኢክራም፣ ያ ሐዩ ያ ቀይዩም ኢኒ አስአሉከ (አልጀነተ ወአዑዙ ቢከ ሚነናር)" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ እጠይቅሀለሁ ላንተ ምስጋና የተገባህ ነህ፤ ከአንተ በስተቀር በእውነት የሚመለክ የለም። (ብቸኛ ነህ ላንተም አጋር የለህም።) ፤ ለጋሽ የሆንክ ፤ የሰማያትና የምድር ፈጣሪ የሆነከው (ሆይ)፤ የግርማና ክብር ባለቤት የሆንከው ሆይ! ፤ ህያውና በራሱ የቆመ የሆንከው ሆይ! እኔ (ጀነትን) እጠይቅሀለሁ። (ከእሳትም ባንተ እጠበቃለሁ።)[119]

105 -"አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ቢአኒ አሽሀዱ አንነከ አንተል-ኋሁ ላኢላሀ ኢላ አንተ አልአሐዱ አስሶመዱል-ለዚ ለምየሊድ ወለምዩለድ ወለምየኩን ለሁ ኩፉወን አሐድ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እነሆ አንተ አላህ መሆንክንና ከአንተም በስተቀር በእውነት የሚመለክ አምላክ እንደሌለ፣ ብቸኛ፣ መጠጊያ፣ ያ ያልወለደና ያልተወለደ ፣ ለርሱ አንድም ቢጤ የሌለው መሆንክን እመሰክራለሁ።"[120]

106 -"ረቢግፊርሊ ወቱብ ዐለየ፤ ኢንነከ አንተ-ትተዋቡል ጘፉር" ትርጉሙም "ጌታዬ ማረኝ! ተውባዬን ተቀበለኝ፤ እነሆ አንተ ተመላሾችን የምትቀበልና መሀሪ ነህና።"[121]

107 -"አላሁመ ቢዒልሚከል ጘይበ፣ ወቁድረቲከ ዐለል ኸልቂ አሕዩኒ ማ ዐሊምተል ሐያተ ኸይረን ሊ፤ ወተወፍፊኒ ኢዛ ዐሊምተል ወፋተ ኸይረን ሊ፤ አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ኸሸየተከ ፊልጘይቢ ወሸሸሀደህ፤ ወአስአሉከ ከሊመተል ሐቂ ፊርረዷ ወልጘዷብ፤ ወአስአሉከል ቀስደ ፊልጊና ወልፈቅር፤ ወአስአሉከ ነዒመን ላ የንፈድ፤ ወአስአሉከ ቁረተ ዐይኒን ላ ተንቀጢዕ፤ ወአስአሉከ-ርረዷ በዕደል ቀዷእ፤ ወአስአሉከ በርደል ዐይሺ በዕደል መውት፤ ወአስአሉከ ለዝዘተ-ንነዞሪ ኢላ ወጅሂክ፤ ወሸሸውቀ ኢላ ሊቃኢከ ፊ ጘይሪ ዶርራአ ሙዷረቲን ወላ ፊትነቲን ሙዷለህ፤ አላሁመ ዘይንና ቢዚነቲል ኢማኒ ወጅዐልና ሁዳተን ሙህተዲን።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! በሩቅ እውቀትክ፣ በፍጡራን ላይ ባለህ ችሎታክ ህይወት ለኔ መልካም መሆኗን ካወቅክ እንድታኖረኝ፤ ሞት ለኔ መልካም መሆኗን ካወቅክ እንድትገድለኝ እማፀንሀለሁ። አላህ ሆይ! እኔ በሩቅም በቅርብም ፍራቻህን እጠይቅሀለሁ፤ በውዴታም ሆነ በቁጣ ወቅት እውነት መናገርን እጠይቅሀለሁ፤ በሀብትም ሆነ በድህነት ውስጥ ሚዛናዊነትን እጠይቅሀለሁ፤ የማይጠፋ ፀጋን እጠይቅሀለሁ፤ የማይቋረጥ የአይን ማረፊያን እጠይቅሀለሁ፤ ከውሳኔ በኋላ መውደድን እጠይቅሀለሁ፤ ከሞት በኋላ ያማረ ኑሮን እጠይቅሀለሁ፤ ወደ ፊትህ የመመልከትን እርካታ፣ ያለምንም ጎጂ ጉዳትና አጥማሚ ፈተና አንተን የመገናኘትን ናፍቆት እንድትሰጠኝ እጠይቅሀለሁ፤ አላህ ሆይ በኢማን ጌጥ አስውበን፤ የተመሩ ቅኖችም አድርገን።"[122]

108 -"አላሁመርዙቅኒ ሑብክ፣ ወሑብ መን የንፈዑኒ ሑብሁ ዒንደክ፤ አላሁመ ማ ረዘቅተኒ ሚማ ኡሒቡ ፈጅዐልሁ ቁወተን ሊ ፊማ ቱሒብ፤ አላሁመ ማ ዘወይተ ዐንኒ ሚማ ኡሒቡ ፈጅዐልሁ ፈራጘን ሊ ፊማ ቱሒብ።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ውዴታህን፣ እሱን መውደድ አንተ ዘንድ የሚጠቅመኝ የሆነ መውደድን ለግሰኝ፤ አላህ ሆይ! እኔ ከምወዳቸው ነገሮች መካከል የለገስከኝን አንተ በምትወዳቸው ነገሮች ላይ ሀይል አድርግልኝ፤ አላህ ሆይ! እኔ ከምወዳቸው ነገሮች መካከል ከኔ ላይ ያራቅከውን (ያልሰጠኸኝን) ነገር (እሱን አለማግኘቴ) አንተ በምትወደው ነገር ላይ እንዳተኩር የምታገዝበት አድርገው።"[123]

109 -"አላሁመ ጦህሂርኒ ሚነዝዙኑቢ ወልኸጧያ፤ አላሁመ ነቅቂኒ ሚንሀ ከማ ዩነቅቀ-ሥሠውቡል አብየድ ሚነ-ድደነስ፤ አላሁመ ጦህሂርኒ ቢሥሠልጂ ወልበረዲ ወልማኢል ባሪድ።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ከወንጀሎችና ከሀጢአቶች አፅዳኝ፤ አላህ ሆይ! ነጭ ልብስ ከእድፍ እንደሚጠራው እኔንም ከወንጀል አጥራኝ፤ አላህ ሆይ! በጨዛ፣ በበረዶና በቀዝቃዛ ውሀ አጥራኝ።"[124]

110 -"አላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ ሚነል ቡኽሊ ወልጁብኒ ወሱኢል ዑሙሪ ወፊትነቲ -ስሶድሪ ወዐዛቢል ቀብር" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከስስት፣ ከፈሪነት፣ ከመጥፎ እድሜ፣ ከልብ ፈተናና ከቀብር ቅጣት ባንተ እጠበቃለሁ።"[125]

111 -"አላሁመ ረብበ ጂብራኢለ ወሚካኢለ ወረበ ኢስራፊለ አዑዙ ቢከ ሚን ሐርሪ-ንናሪ ወሚን ዐዛቢል ቀብር።" ትርጉሙም "የጂብራኢል የሚካኢል ጌታ፣ የኢስራፊል ጌታ የሆንከው አላህ ሆይ! ከእሳት ሀሩርነትና ከቀብር ቅጣት ባንተ እጠበቃለሁ።"[126]

---

[118] ነሳኢ በቁጥር 1300 የሐዲሱ ቃላትም የሳቸው ዘገባ ነው። ፣ ነሳኢ በ "አልኩብራ" ቁጥር 7665 ላይ፣ አቡዳውድ በቁጥር 985 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ ሱነን አንነሳኢ" 1/147 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[119] አቡዳውድ በቁጥር 1495፣ ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 3858፣ ነሳኢ በቁጥር 1299፣ ቲርሚዚ በቁጥር 3544 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ"ሶሒሕ አንነሳኢ" 1/279 እና በ "ሶሒሕ ኢብኑ ማጀህ" 2/329 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[120] አቡዳውድ በቁጥር 985፣ ቲርሚዚ በቁጥር 3475፣ ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 3857 ፣ አሕመድ 5/360 ላይ የዘቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ ሱነን አትቲርሚዚ" 3/163 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[121] አቡዳውድ በቁጥር 1518፣ ቲርሚዚ በቁጥር 3434፣ ነሳኢ "አልኩብራ" ውስጥ በቁጥር 10292፣ ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 3814 የዘገቡት ሲሆን ከላይ የተጠቀሰው ቃል የቲርሚዚ ዘገባ ነው። አልባኒም በ "ሶሒሕ ኢብኑ ማጀህ" 2/321 እና በ "ሶሒሕ ቲርሚዚ" 3/153 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[122] ነሳኢ በቁጥር 1305 ፣ አሕመድ 4/264 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ ነሳኢ" 1/280 እና 1/281 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[123] ቲርሚዚ በቁጥር 3491 የዘገቡት ሲሆን ሐሰንም ብለውታል። ሸይኽ ዐብዱል ቃድር አልአርነኡጥም "ቲርሚዚም እንዳሉት ሐሰን ነው።" ብለዋል። የሳቸው "ጃሚዑል ኡሱል" የሚለውን ጥንቅራቸው 4/341 ላይ ተመልከት።

[124] ሙስሊም በቁጥር 476፣ ነሳኢ በቁጥር 400 ዘግበውታል።

[125] ነሳኢ በቁጥር 5469 ላይ የዘገቡት ሲሆን ቃሉም "ነቢዩ ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም ከአምስት ነገሮች ይጠበቁ ነበር። ከስስት፣ ከፈሪነት፣ ከመጥፎ እድሜ፣ ከልብ ፈተናና ከቀብር ቅጣት።" የሚል ነው። አቡዳውድም በቁጥር 1539 ዘግበውት አልአርነኡጥ "ጃሚዑል ኡሱል"ን "ተኽሪጅ" ባደረጉበት የግርጌ ማስታወሻቸው 4/363 ላይ ሐሰን ብለውታል።

[126] ነሳኢ በቁጥር 1344፣ አሕመድ 6/61 ላይ፣ በይሀቂ "አድደዓዋት" ላይ በቁጥር 109 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ሶሒሕ ነሳኢ" 3/1121 ላይ እና በ "ሲልሲለቱል አሐዲሡ-ስሶሒሐህ" ቁጥር 1544 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

112 -"አላሁመ አልሂምኒ ሩሽዲ ወአዒዝኒ ሚን ሸርሪ ነፍሲ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ቅናቻን በውስጤ አስርፅብኝ ከነፍሴ ክፋትም ጠብቀኝ።"[127]

113 -"አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ዒልመን ናፊዓ፤ ወአዑዙ ቢከ ሚን ዒልሚን ላ የንፈዕ።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ጠቃሚ እውቀትን እጠይቅሀለሁ፤ ከማይጠቅም እውቀትም በአንተ እጠበቃለሁ።"[128]

114 -"አላሁመ ረበ-ስሰማዋቲ [አስሰብዒ] ወረበል አርዲ ወረበል ዐርሺል ዐዚም፤ ረበና ወረበ ኩለ ሸይኢን፤ ፋሊቀል ሐቢ ወንነዋ፤ ወሙንዚለ-ትተውራቲ ወልኢንጂሊ ወልፉርቃን፤ አዑዙ ቢከ ሚን ሸርሪ ኩሊ ሸይኢን አንተ አኺዙን ቢናሲየቲህ፤ አላሁመ አንተል አውወሉ ፈለይሰ ቀብለከ ሸይኡን፤ ወአንተል አኺሩ ፈለይሰ በዕደከ ሸይእ፤ ወአንተዝዟሂሩ ፈለይሰ ፈውቀከ ሸይእ፤ ወአንተል ባጢኑ ፈለይሰ ዱነከ ሸይእ፤ ኢቅዲ ዐንነ-ድደይነ ወአኝኒና ሚነል ፈቅር" ትርጉሙም "የሰባቱ ሰማያት ጌታ፣ የምድር ጌታ፣ የታላቁ ዐርሽ ጌታ፣ ጌታችን ፣ የሁሉም ነገር ጌታ የሆንከው፣ ቅንጣትንና የቴምር ፍሬን ፈልቃቂ፣ ተውራትን ኢንጂልንና ፉርቃንን አውራጂ የሆንከው አላህ ሆይ! ከሁሉም አንተ አናቱን የምትይዝ ከሆንከው ነገር ክፋት በአንተ እጠበቃለሁ፤ አላህ ሆይ! አንተ የመጀመሪያ ነህ ከአንተ በፊት አንዳችም የለም፤ አንተ የመጨረሻ ነህ ከአንተ በኋላ አንዳችም የለም፤ አንተ የበላይ ነህ ከአንተ በላይ አንዳችም የለም፤ አንተ (በእውቀትህ) ቅርብ ነህ እንዳንተ ቅርብ አንዳችም የለም እዳችንን ክፈልልን ከድህነትም አብቃቃን።"[129]

115 -"አላሁመ አልሊፍ በይነ ቁሉቢና ወአስሊሕ ዛተ በይኒና ወህዲና ሱቡለ-ስሰላሚ ወነጅጂና ሚነ-ዝዙሉማቲ ኢለን-ኑሪ ወጀንኒብናል ፈዋሒሸ ማ ዞሀረ ሚንሀ ወማ በጦን፤ ወባሪክ ለና ፊ አስማዒና፣ ወአብሷሪና፣ ወቁሉቢና፣ ወአዝዋጂና፣ ወዙርሪያቲና፤ ወቱብ ዐለይና ኢንነከ አንተ አትተዋቡር-ረሒም፤ ወጅዐልና ሻኪሪነ ሊኒዐሚከ ሙሥኒነ ቢሀ ዐለይከ ቃቢሊነ ለሀ ወአትሚምሀ ዐለይና።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! በልቦቻችን መካከል አስተሳስር፣ በመካከላችንም አስተካክል፣ የሰላም መንገድንም ምራን፤ ከጨለማዎች ወደ ብርሀንም አድነን፤ ግልፅ ከሆነም ሆነ ከተደበቀ ፀያፍ ነገሮች አርቀን፤ በመስሚያዎቻችን፣ በአይኖቻችን፣ በልቦቻችን፣ በሚስቶቻችንና በዝርያዎቻችን ለኛ ባርክልን፤ እነሆ አንተ ተመላሾችን ተቀባይ አዛኝ ነህና ፀፀታችንን ተቀበለን፤ ለፀጋዎችህም አመስጋኞች፣ በሚገባት የምናውላትና በርሷ ምክንያት አንተን የምናወድስ አድርገን። አንተም ሙላልን።"[130]

116 -"አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ኸይረል መስአለቲ፣ ወኸይረድ-ዱዓኢ፣ ወኸይረን-ነጃሒ፣ ወኸይረል ዐመሊ፣ ወኸይረሥ-ሠዋቢ፣ ወኸይረል ሐያቲ፣ ወኸይረል መማቲ፣ ወሠብቢትኒ፣ ወሠቅቂል መዋዚኒ፣ ወሐቂቅ ኢማኒ፣ ወርፈዕ ደረጃቲ፣ ወተቀበል ሶላቲ፣ ወኝፊር ኸጢአቲ፣ ወአስአሉከድ-ደረጃቲል ዑላ ሚነል ጀንነቲ። አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ፈዋቲሐል ኸይሪ፣ ወኸዋቲመሁ፣ ወጀዋሚዐሁ፣ ወአወለሁ፣ ወዟሂረሁ፣ ወባጢነሀ ወድደረጃቲል ዑላ ሚነል ጀንነቲ አሚን" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ መልካሙን ጥያቄ፣ መልካሙን ልመና፣ መልካሙን ስኬት፣ መልካሙን ስራ፣ መልካሙን ምንዳ፣ መልካሙን ህይወት፣ መልካሙን ሞት እጠይቅሀለሁ። አፅናኝ፣ ሚዛኔንም አክብድ፣ ኢማኔንም አረጋግጥልኝ፤ ደረጃዬንም ከፍ አድርግ፣ ሶላቴንም ተቀበለኝ፣ ወንጀሌንም ማረኝ፣ ከጀነት ከፍ ያለውን ደረጃ እጠይቅሀለሁ። አላህ ሆይ! እኔ የመልካምን መክፈቻዎች፣ መዝጊያዎችና ሰብሳቢዎች፣ መጀመሪያውን፣ ውጫዊውን፣ ውስጣዊውን ከጀነትም ከፍ ያሉትን ደረጃዎች እጠይቅሀለሁ። አሚን"

"አላሁመ ኢኒ አስአሉከ ኸይረ ማ አቲ፣ ወኸይረ ማ አፍዐል፣ ወኸይረ ማ አዕመል፣ ወኸይረ ማ በጦን፣ ወኸይረ ማ ዞሀር፣ ወድደረጃቲል ዑላ ሚነል ጀነቲ አሚን። አላሁመ ኢኒ አስአሉከ አን ተርፈዐ ዚክሪ፣ ወተዶዐ ዊዝሪ፣ ወቱስሊሐ አምሪ፣ ወቱጦህሂረ ቀልቢ፣ ወቱሐስሲነ ፈርጂ፣ ወቱነውዊረ ቀልቢ፣ ወተኝፊረ ሊ ዘንቢ፣ ወአስአሉከ-ድደረጃቲል ዑላ ሚነል ጀነቲ አሚን። አላሁመ ኢኒ አስአሉከ አን ቱባሪከ ፊ ነፍሲ፣ ወፊ ሰምዒ፣ ወፊ በሶሪ፣ ወፊ ሩሒ፣ ወፊ ኸልቂ፣ ወፊ ኹሉቂ፣ ወፊ አህሊ፣ ወፊ መሕያየ፣ ወፊ መማቲ፣ ወፊ ዐመሊ። ፈተቀበል ሐሰናቲ ወአስአሉከ -ድደረጃቲል ዑላ ሚነል ጀነቲ አሚን።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! እኔ ከምተገብረው መልካሙን፣ ከምሰራው መልካሙን፣ ከምፈፅመው መልካሙን፣ ከተሰወረው መልካሙን፣ ይፋ ከሆነውም መልካሙን፣ ከጀነትም ከፍ ያሉትን ደረጃዎች እጠይቅሀለሁ። አሚን አላህ ሆይ! እኔ መወሳቴን ከፍ እንድታደርግ፣ ሸክሜን እንድታነሳ፣ ጉዳዬን እንድታስተካክል፣ ልቤን እንድታፀዳ፣ ብልቴን እንድትጠብቀው፣ ቀልቤን እንድታበራ፣ ወንጀሌን እንድትምር እጠይቅሀለሁ። ከጀነትም ከፍ ያሉትን ደረጃዎች እጠይቅሀለሁ። አሚን አላህ ሆይ! እኔ በነፍሴ፣ በመስሚያዬ፣ በአይኔ፣ በህይወቴ፣ በአፈጣጠሬ፣ በባህሪዬ፣ በቤተሰቦቼ፣ በህይወቴ፣ በሞቴ፣ በስራዬ እንድትባርክ እጠይቅሀለሁ። መልካም ስራዬን ተቀበለኝ። ከጀነትም ከፍ ያሉትን ደረጃዎች እጠይቅሀለሁ። አሚን"[131]

---

[127] ቲርሚዚ 5/519 ላይ በቁጥር 3483 የዘገቡት ሲሆን ቃሉም የሳቸው ነው። አሕመድም 23/197 ላይ በቁጥር 19992፣ ሐኪም 1/510 ላይ በተመሳሳይ መልኩ ዘግበውታል። የሙስነድ አጠናቃሪዎች ስለ አሕመድ ዘገባ 33/197 ላይ እንዲህ ብለዋል (በቡኻሪና ሙስሊም መስፈርት የተዘገበ ሶሒሕ ሐዲሥ ነው።) የቲርሚዚን ዘገባ ግን አልባኒ "ዶዒፍ ቲርሚዚ" ገፅ 379 ላይ ዶዒፍ ብለውታል።

[128] ነሳኢ "አልኩብራ" ውስጥ በቁጥር 7867፣ ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 3843 የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በሶሒሕ ሱነን ኢብኑ ማጀህ 2/327 ላይ ሐሰን ብለውታል። ኢብኑ ማጀህ ዘገባ ላይ ያለው ቃል "አሏህን ጠቃሚ እውቀት ጠይቁት! ከማይጠቅም እውቀትም በአላህ ተጠበቁ!" የሚል ነው።

[129] ሙስሊም በቁጥር 2713 ከአቡ ሁረይራ አላህ መልካም ስራውን ይውደድለትና ዘግቧል።

[130] አቡዳውድ ቁጥር 969 ላይ፣ ሐኪም 1/265 ላይ የዘገቡት ሲሆን ቃሉም የሳቸው ነው። እንዲህም ብለዋል (በሙስሊም መስፈርት ሶሒሕ ነው።) ዘሀቢም 1/26 ላይ ተስማምተውበታል። አልባኒም በ "ሶሒሕ አልአደቡል ሙፍረድ" ቁጥር 630 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[131] ሐኪም ከኡሙ ሰለማ ወደ ነቢዩ በተጠጋ ሓዲሥ 1/520 ላይ የዘገቡት ሲሆን ሶሒሕም ብለውታል። ዘሀቢም 1/520 ላይ ተስማምተውበታል። በይሀቂም በአድደዐዋት ውስጥ ቁጥር 225 ላይ፣ አጥጦበራኒም "አልከቢር" ውስጥ 23/326 ቁጥር 717 ላይ ዘግበውታል።

117 -"አላሁመ ጀንኒብኒ ሙንከራቲል አኽላቂ፣ ወልአህዋኢ፣ ወልአዕማሊ፣ ወአልአድዋእ።" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ከፀያፍ ምግባሮች፣ ከፀያፍ ዝንባሌዎች፣ ከፀያፍ ተግባሮችና በሽታዎች አርቀኝ።"[132]
118 -"አላሁመ ቀንኒዕኒ ቢማ ረዘቅተኒ ወባሪክ ሊ ፊሂ ወኽሉፍ ዐለየ ኩለ ጛኢበቲን ሊ ቢኸይር" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! በሰጠኸኝ ሲሳይ አብቃቃኝ፣ በርሱም ለኔ ባርክልኝ፣ ከኔ የራቀውንም ሁሉ ለኔ በመልካም ተካልኝ።"[133]
119 -"አላሁመ ሐሲብኒ ሒሳበን የሲራ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! ቀላል ሂሳብን ተሳሰበኝ።"[134]
120 -"አላሁመ አዒንና ዐላ ዚክሪከ፣ ወሹክሪከ፣ ወሑስኒ ዒባደቲክ" ትርጉሙም "አላህ ሆይ! አንተን በማውሳት፣ በማመስገንና አምልኮህን በማሳመር ላይ አግዘን።"[135]
121 -"አልላሁመ ኢኒ አስአሉከ ኢማነን ላ የርተድ፣ ወነዒመን ላ የንፈድ፣ ወሙራፈቀተ ሙሐመዲን ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም ፊ አዕላ ጀንነቲል ኹልድ" "አላህ ሆይ! እኔ (ወደ ኩፍር) የማይመለስ ኢማንን፣ የማያልቅ ፀጋን፣ በዘውታሪው ከፍተኛው የጀነት ደረጃ ሙሐመድን (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና መጎዳኘትን እጠይቅሀለሁ።"[136]
122 -"አልላሁመ ቂኒ ሸርረ ነፍሲ፣ ወዕዚም ሊ ዓላ አርሸዲ አምሪ፣ አልላሁመግፊርሊ ማአስረርቱ፣ ወማአዕለንቱ፣ ወማአኽጦእቱ፣ ወማዐመድቱ፣ ወማዐሊምቱ፣ ወማጀሂልቱ" "አላህ ሆይ! የነፍሴን ክፋት ጠብቀኝ፣ በቀናው ጉዳዬ ላይም ቆራጥነትን ግጠመኝ፣ አላህ ሆይ! የደበቅኩትንም፣ ግልፅ ያወጣሁትንም፣ በስህተት የሰራሁትንም፣ ሆን ብዬ የሰራሁትንም፣ ወንጀልነቱን ከማወቅ ጋር የሰራሁትንም፣ ወንጀልነቱን ሳላውቅ የሰራሁትንም ወንጀሎቼን ማረኝ!"[137]
123 -"አልላሁመ ኢኒ አዑዙ ቢከ ሚን ኻለበቲድደይኒ፣ ወኻለበቲል ዐዱዊ፣ ወሸማተቲል አዕዳእ" "አላህ ሆይ! እኔ በእዳ ከመሸነፍ፣ በጠላት ከመሸነፍና የጠላት ደስታ ምንጭ ከመሆን ባንተ እጠበቃለሁ።"[138]
124 -"አልላሁመግፊር ሊ፣ ወህዲኒ፣ ወርዙቅኒ፣ ወዓፊኒ፤ አዑዙ ቢላሂ ሚንዷቂል መቃሚ የውመል ቂያማ" "አላህ ሆይ! ማረኝ፣ ምራኝ፣ ሲሳይን ለግሰኝ፣ ጤናዬን ለግሰኝ። የትንሳኤ ቀን ከሚኖር ጠባብ ስፍራም በአላህ እጠበቃለሁ።"[139]
125 -"አላሁመ መትቲዕኒ ቢሰምዒ ወበሶሪ፤ ወጅዐልሁመል ዋሪሠ ሚንኒ፤ ወንሱርኒ ዓላ መንየዝሊሙኒ፤ ወኹዝ ሚንሁ ቢሠእሪ" "አላህ ሆይ! በመስሚያዬ፣ በአይኔ አጣቅመኝ! ሁለቱን አካላቶቼ ከኔ ወራሽ አድርጋቸው። በሚበድለኝ ላይም እርዳኝ። ከርሱ (ከበደለኝም) በቀሌን ያዝልኝ።"[140]
126 -"አልላሁመ ኢንኒ አስአሉከ ዒሸተን ነቂየህ፣ ወሚተተን ሰዊየህ፣ ወመረደን ኻይረ መኽዚን ወላፋዷሕ።" "አላህ ሆይ! እኔ የፀዳ ኑሮ፣ የተስተካከለ አሟሟት፣ የማያዋርድና የማያጋልጥ መመለሻንም እጠይቅሀለሁ።" [141]
127 -"አልላሁመ ለከል ሐምዱ ኩሉህ፤ አልላሁመ ላቃቢደ ሊማ በሰጥተ፣ ወላ ባሲጠ ሊማ ቀበድተ፣ ወላሀዲየ ሊመን አድለልተ፣ ወላሙዷለ ሊመን ሀደይት፣ ወላሙዕጢየ ሊማ መነዕተ፣ ወላማኒዐ ሊማ አዕጦይት፣ ወላሙቀርሪበ ሊማባዐድተ፣ ወላሙባዒደ ሊማቀርረብት፣ አላሁመብሱጥ ዐለይና ሚንበረካቲከ፣ ወረሕመቲከ፣ ወፈድሊከ፣ ወሪዝቂክ፤ አላሁመ ኢኒ አስአሉከን-ነዒመል ሙቂም አለዚ ላ የሑሉ ወላ የዙል፣ አልላሁመ ኢኒ አስአሉከን-ነዒመ የውመል ዐይለህ፣ ወልአምነ የውመል ኸውፍ፤ አልላሁመ ኢኒ ዓኢዙን ቢከ ሚን ሸርረ ማ አዕጦይተና ወሸርረ ማ መነዕተና፤ አልላሁመ ሐቢብ ኢለይነል ኢማነ ወዘይዪንሁ ፊ ቁሉቢና፣ ወከርሪህ ኢለይነል ኩፍረ ወልፉሱቀ ወልዒስያን፤ ወጅዐልና ሚነር-ራሺዲን፤ አልላሁመ ተወፈና ሙስሊሚነ ወአሕዩና ሙስሊሚነ

---

[132] ሐኪም 1/523 ላይ የዘገቡት ሲሆን (በሙስሊም መስፈርት መሰረት ሶሒሕ ነው።) ብለውታል። ዘሀቢም 1/532 ተስማምተውበታል። አጥጦበራኒም "ሙዕጀሙል ከቢር" ውስጥ 19/19 ላይ በቁጥር 36 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ "ዚላሉል ጀነት" ቁጥር 13 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።
[133] ሐኪም 1/532 ላይ የዘገቡት ሲሆን ሶሒሕም ብለውታል ዘሀቢም 1/510 ከኢብኑ ዐባስ አላህ መልካም ስራቸውን ይውደድላቸውና በተላለፈው ዘገባ ላይ ተስማምተውበታል። በይህቂም በ "አልአደብ" ውስጥ በቁጥር 1084፣ "አድደዓዋቱል ከቢር" ውስጥም ቁጥር 211 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልሐፊዝ ኢብኑ ሐጀር በ "አልፉቱሐቱ አርረባኒየህ" 4/383 ላይ ሐሰን ብለውታል።
[134] አሕመድ 6/48 ላይ፣ ሐኪም 1/255 ላይ የዘገቡት ሲሆን (በሙስሊም መስፈርት መሰረት ሶሒሕ ነው።) ብለዋል። ዘሀቢም 1/255 ላይ ተስማምተዋል። ዓኢሻ አላህ መልካም ስራዋን ይውደድላትና እንዲህ አለች "የተመለሱ ጊዜ የአላህ ነቢይ ሆይ! ቀላል ሂሳብ ምንድነው? አልኳቸው። እሳቸውም 'ወደ መፅሀፉ ታይቶለት ይቅር መባሉ ነው። ዓኢሻ ሆይ! እነሆ የዛን ቀን አላህ በሂሳቡ የተሟገተው ሰው ጠፋ። አማኝ የሚያገኘው መከራ ሁሉ በርሱ አላህ ይምረዋል የምትወጋው እሾክ እንኳ ሳትቀር።' አሉ።" በዚህ ሐዲሥ ዙሪያ ታላቁ ሊቅ አልባኒ በሚሽካቱል መሷቢሕ ውስጥ (ሰነዱ ጥሩ ነው።) ብለዋል።
[135] ኢማሙ አሕመድ 2/299 ላይ፣ ሐኪም 1/499 ላይ የዘገቡት ሲሆን ሶሒሕም ብለውታል፤ ዘሀቢም ተስማምተውበታል። እንዳሉትም ነው። አቡዳውድ ላይም በቁጥር 1524፣ ነሳኢ በ "አልኩብራ" ውስጥ በቁጥር 9973 ዘግበውታል። አልባኒም በ "ሶሒሕ አልአደቡል ሙፍረድ" ውስጥ ቁጥር 534 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።
[136] ኢብኑ ሒባን በቁጥር 2436 604 ገፅ ላይ ኢብኑ መስዑድ (ረዷየሏሁ ዐንሁ) - አላህ መልካም ሥራቸውን ይውደድላቸውና የተናገሩት አድርገው (መውቁፍ አድርገው) ሲዘግቡት፣ አሕመድ በሌላ ሰነድ በ/386ና 400 ላይ ፤ ነሳኢ 'ዐመሉል የውሚ ወልለይላ' በሚለው ኪታባቸው ውስጥ በቁጥር 869 ዘግበውታል። አልባኒ በ 'ሲልሲለቱ አስሶሒሓህ' ውስጥ በቁጥር 2301… ላይ ሐሰን ብለውታል።
[137] ነሳኢ በ"አልኩብራ" ኪታባቸው 6/246 ላይ በቁጥር 10830፣ ሐኪም 1/510 ዘግበውት ሶሒሕ ሲሉት ዘሀቢም ተስማምተውበታል። አሕመድ በ4/444 አርትኦት ተደርጎ በተዘጋጀው ሙስነድ 33/197 ላይ በቁጥር 19992 ዘግበውታል። ሐፊዝ "ኢሷባ" በሚለው ኪታባቸው ውስጥ ሰነዱ ሶሒሕ ነው ብለዋል። አልባኒ በሪያዱስሷሊሒን የግርጌ ማስታወሻቸው ላይ በሐዲስ ቁጥር 1495 ስር ሶሒሕ ብለውታል።
[138] ነሳኢ በቁጥር 5475፣ አሕመድ በ2/173 ሲዘግቡት አልባኒ በሶሒሕ አንነሳኢ 3/1113 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።
[139] ነሳኢ በቁጥር 1617፣ ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 1356 ሲዘግቡት አልባኒ በሶሒሕ ሱነን አንነሳኢይ 1/356 ላይና በሶሒሕ ኢብኑ ማጀህ 1/226 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።
[140] ቲርሚዚ በቁጥር 3681፣ ቡኻሪ በ"አደቡል ሙፍረድ" ውስጥ በቁጥር 650፣ ሐኪም በ1/523 ሲዘግቡት ሶሒሕም ብለውታል። ዘሀቢም ተስማምተውበታል። አልባኒም በሶሒሕ አትቲርሚዚ 3/188 ውስጥ ሐሰን ብለውታል።

ወአልሐቅና ቢስሿሊሒነ ኻይረ ኸዛያ ወላመፍቱኒን፤ አልላሁመ ቃቲሊ ከፈረተል-ለዚነ ዩከዝዚቡነ ሩሱለክ ወየሱዱነ ዐን ሰቢሊክ፤ ወጅዐል ዐለይሂም ሪጅዘከ ወዓዛበክ፤ አልላሁመ ቃቲል ከፈረተል-ለዚነ ኡቱልኪታብ ኢላሀል ሐቂ (አሚን)" "አላህ ሆይ! ምስጋና ሁሉ ላንተ ነው። አላህ ሆይ! አንተ የዘረጋኸውን (ሲሳይ) ሰብሳቢ የለም፣ የሰበሰብከውንም (ሲሳይ) የሚዘረጋው የለም፣ ያጠመምከውን ሰው መሪ የለም፣ የመራኸውንም ሰው አጥማሚ የለም፣ ለከለከልከውም ሰጪ የለውም ፣ ለሰጠኸውም ከልካይ የለውም፣ ላራቅከውም አቅራቢ የለውም፣ ላቀረብከውም የሚያርቅ የለውም፤ አላህ ሆይ! በኛ ላይ ከበረከትክ፣ ከእዝነትክ፣ ከችሮታህ፣ ከሲሳይህ ዘርጋልን፤ አላህ ሆይ! እኔ የማይቀየርና የማይወገድ የሆነ ዘውታሪ ፀጋን እጠይቅሀለሁ፤ አላህ ሆይ! እኔ የድህነት ቀን ፀጋንና የፍርሀት ቀን ደህንነትን እጠይቅሀለሁ፤ አላህ ሆይ! እኔ ከሰጠኸን መጥፎ ነገርም ከከለከልከንም መጥፎ ነገር ባንተ እጠበቃለሁ፤ አላህ ሆይ! ኢማንን ወደ እኛ አስወድድ፣ በልቦቻችን ውስጥም አጊጠው፤ ክህደትን፣ አመፅንና ወንጀልን እኛ ዘንድ የተጠላ አድርገው፤ ከቀናዎቹም አድርገን፤ አላህ ሆይ! ሙስሊም አድርገህ ግደለንም ሙስሊሞች አድርገህም አኑረን፤ ያልተዋረዱና ያልተፈተኑ አድርገህም ወደ ደጋጎቹ አስጠጋን፤ መልክተኞችህን ያስተባበሉና ከአንተ መንገድ የሚዘጉ የሆኑ ከሀዲያንን ገዳይ የሆንከው አላህ ሆይ! ቅጣትህንና መአትህን በነርሱ ላይ አድርግ!መፅሀፍ የተሰጡት ከሀዲያንን ግደላቸው አንተ እውነተኛ አምላክ የሆንከው ሆይ! ፀሎታችንን ተቀበል።"[141]

128 -"አልላሁመኚፊር ሊ ወርሐምኒ ወህዲኒ ወዓፊኒ ወርዙቅኒ" "አላህ ሆይ! ማረኝ፣ እዘንልኝ፣ ምራኝ፣ ጤናን ስጠኝ፣ ሲሳይንም ለግሰኝ!"[142]

"...... ወጅቡርኒ ወርፈዕኒ" "...... ጠግነኝ፣ ከፍ አድርገኝ።"[143]

129 -"አልላሁመ ዚድና ወላ ተንቁስና፤ ወአክሪምና ወላ ቱሂንና፤ ወአዕጢና ወላ ተሕሪምና፤ ወአሢርና ወላ ቱእሢር ዐለይና፤ ወአርዷና ወርዷ ዐንና" "አላህ ሆይ! ጨምርልን አትቀንስብን፤ አክብረን አታዋርደን፤ ለግሰን አትከልክለን፤ (እኛን ከጠላቶቻችን ቅድሚያ) ምረጠን (ጠላቶቻችንን) በኛ ላይ አታስበልጥ፤ (በምትሰጠን ነገሮች ሁሉ) ደስተኛ አድርገን አንተም በኛ ተደሰት።"[144]

130 -"አልላሁመ አሕሰንተ ኸልቂ ፈአሕሲን ኹሉቂ" "አላህ ሆይ! ፍጥረቴን እንዳሳመርከው ስነ-ምግባሬንም አሳምርልኝ።"[145]

131 -"አልላሁመ ሠብቢትኒ ወጅዐልኒ ሃዲየን መህዲያ" "አላህ ሆይ! አፅናኝ፣ ወደ ቀና የምመራም የተመራሁም አድርገኝ።"[146]

132 -"አልላሁመ ኢኒ አስአሉከሡ-ሠባተ ፊልአምሪ፣ ወልዐዚመተ ዓለር-ሩሽዲ፣ ወአስአሉከ ሙጇባቲ ረሕመቲከ፣ ወዐዛኢመ መኚፊረቲክ፤ ወአስአሉከ ሹክረ ኒዕመቲከ፣ ወሑስነ ዒባደቲከ፤ ወአስአሉከ ቀልበን ሰሊመን ወሊሳነን ሷዲቃ፤ ወአስአሉከ ሚን ኸይረ ማ ተዕለም፣ ወአዑዙ ቢከ ሚን ሸሪ ማተዕለም፣ ወአስተኚፊሩከ ሊማ ተዕለም ኢነከ አንተ ዓልላሙል ኙዩብ" "አላህ ሆይ! እኔ በጉዳዩ ላይ ፅናትንና በቀናነት ላይ ቆራጥነትን፣ እጠይቅሀለሁ፤ እዝነትህንና ምህረትህን በተጨባጭ የሚያስተርፉ ነገሮችን እጠይቅሀለሁ፤ ለፀጋዎችህ ማመስገንንና አምልኮህን ማሳመርን እጠይቅሀለሁ፤ ንፁህ ቀልብና እውነተኛ ምላስን እጠይቅሀለሁ፤ የምታውቀውን መልካም ነገር እጠይቅሀለሁ፤ ከምታውቀው መጥፎ ነገርም ባንተ እጠበቃለሁ፤ ለምታውቀው (ወንጀሎቼ) ምህረትን እጠይቅሀለሁ። እነሆ አንተ ሩቁን አዋቂ ነህና።"[147]

133 -"አልላሁመ ኢኒ አስአሉከል ፊርደውሰ አዕለል ጀነህ" "አላህ ሆይ! እኔ ከፍተኛዋን ጀነት ፊርደውስን እጠይቅሀለሁ።"[148]

---

[141] አሕመድ በዚሁ ቃል በ3/424ና በ24/246 ላይ በቁጥር 15492 ሲዘግቡት በቅንፉ ውስጥ ያለው ሐኪም በ1/507, በ3/23-24 የዘገቡት ነው። ቡኻሪይ በ"አደቡል ሙፍረድ" ውስጥ በቁጥር 699 ሲዘግቡት አልባኒ ለ"ፊቂሁስ-ሲራ" ባዘጋጁት የግርጌ ማስታወሻ በገፅ 284 ላይና በ"ሶሒሕ አልአደቡል ሙፍረድ" ውስጥ በቁጥር 538 በገፅ 259 ላይ ሶሒሕ ብለውታል። ሙስነድን ያብጠረጠሩ በ24/246 ሰነዱ ላይ ያሉት ሰዎች ታማኝ ናቸው ብለዋል።

[142] ሙስሊም በቁጥር 2696ና በቁጥር 2697 የዘገቡት ሲሆን በሌላ የሙስሊም ዘገባ (እነዚህ ቃላቶች ላንተ ዱንያህንም አኺራህንም ይሰበስቡልሀል።) የሚል ጭማሪ አለው። በሱነን አቡ ዳውድም በቁጥር 850 ላይ እንዲህ የሚል ጭማሪ አለ (ገጠሬው ዞሮ የሄደ ጊዜ ነቢዩ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና "በርግጥም እጆቹን በሸይር ሞላ።" አሉ)።

[143] ቲርሚዚ ቁጥር 284 ላይ፣ ኢብኑ ማጀህ ቁጥር 898 ላይ ይመልከቱ። አልባኒ በሶሒሕ ኢብኑ ማጀህ 1/148 ላይና በሶሒሕ አትቲርሚዚ 1/90 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

[144] ቲርሚዚይ 5/326 ላይ በቁጥር 3173 ፣ ሐኪም 2/98 ላይ ዘግበው ሶሒሕ ብለውታል። ሸይኽ ዐብዱል ቃድር አልአርነኡጥ "ጃሚዑሉ ኡሱልን" በከለሱበት ስራቸው 11/282 ላይ በቁጥር 8847 ሐሰን ብለውታል።

[145] አሕመድ 6/68 ላይ፣ 155 ላይና 1/403 ላይ፣ ኢብኑ ሒባን በ2423፣ ጦያሊሲ 374 ላይ፣ ሙስነድ አቡ የዕላ በቁጥር 5075 ላይ የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ"ኢርዋኡል ኻሊል" 1/115 ላይ በቁጥር 74 ሶሒሕ ብለውታል።

[146] ይህንን የሚያመላክተን ነቢዩ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና ለጀሪር (ረዲየሏሁ ዐንሁ) - አላህ መልካም ሥራቸውን ይውደድላቸውና ያደረጉት ዱዓ ነው። ቡኻሪይ ውስጥ ቁጥር 6333 ላይ በተጨማሪ ቁጥር 3020 ላይ፣ 3036 እና ሌሎች ቁጥሮችም ላይ ይመልከቱ።

[147] አሕመድ 28/338 ላይ በቁጥር 17114 ና 28/356 ላይ በቁጥር 17133 ፣ ቲርሚዚይ በቁጥር 3407፣ ጦበራኒ በ"ሙዕጀሙል ከቢር" ውስጥ በዚሁ ቃል በቁጥር 7135፣ በቁጥር 7157፣ በቁጥር 7175፣ በቁጥር 7176፣ 7177፣ 7178፣ 7179፣ 7180 ዘግበውታል፤ ኢብኑ ሒባንም በሶሒሑ ውስጥ 3/215 ላይ በቁጥር 935፣ 5/310 ላይ በቁጥር 1974 ዘግበውታል፤ ሹዐይብ አልአርነኡጥም በሶሒሕ ኢብኑ ሒባን 5/312 ላይ ሐሰን ብለውታል። የሙስነድ ከላሾች 28/338 ላይ በሰነዱ ሐሰን ብለውታል። አልባኒ በ"ሲልሲለቱል አሓዲሢስ-ሶሒሐ" ሰባተኛ ሙጀለድ ውስጥ ቁጥር 3228፣ በ"ሶሒሕ መዋሪደዝ-ዞምአን" ውስጥ ቁጥር 2416ና 2418 ላይ ጠቅሰው (ሶሒሕ ሊኻይሪህ) ብለውታል።

[148] ... አላህን የጠየቃችሁ ጊዜ ፊርደውስን ጠይቁት። እርሱ ምርጡ ጀነትና ከፍተኛው ጀነት ነው። ከርሱ በላይ ያለው የአርራሕማን ዐርሽ ነው። ከርሱ ነው የጀነት ወንዞች የሚፈልቁት።) ከሚለው የነቢዩ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና ንግግር የተወሰደ ነው። ቡኻሪይም በቁጥር 2790ና በቁጥር 7423 ዘግበውታል።

134 -"አልላሁመ ጀድ-ዲዲል ኢማነ ፊ ቀልቢ" "አላህ ሆይ! በልቤ ውስጥ ኢማንን አድስ!"[149]
135 -"አልላሁመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ሶላቲን ላተንፈዕ" "አላህ ሆይ! እኔ ከማይጠቅም ሶላት ባንተ እጠበቃለሁ።"[150]
136 -"አልላሁመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ጃሪስ-ሱኢ፣ ወሚን ዘውጂን ቱሸይዩቡኒ ቀብለ መሺቢ፣ ወሚን ወለዲን የኩኑ ዐለይየ ረበን፣ ወሚን ማሊን የኩኑ ዐለየ ዐዛበን፣ ወሚን ኸሊሊን ማኪሪን ዐይኑሁ ተራኒ ወቀልቡሁ የርዓኒ ኢንረአ ሐሰነተን ደፈነሀ ወኢዛ ረአ ሰይዬአተን አዛዐሀ" "አላህ ሆይ! እኔ ከመጥፎ ጎረቤት፣ የመሸበቻ እድሜዬ ከመሆኑ በፊት ከምታሸብተኝ ሚስት፣ በኔ ላይ ጌታ ከሚሆንብኝ ልጅ፣ በኔ ላይ ቅጣት ከሚሆንብኝ ገንዘብ፣ አይኑ የምታየኝ ልቡ የምትጠባበቀኝ መልካም ሲያይብኝ የሚቀብራት መጥፎ ሲያይብኝ የሚያሰራጭብኝ ከሆነ ተንኮለኛ ጓደኛ ባንተ እጠበቃለሁ።"[151]
137 -"አልላሁመ ላ ቱኽዚኒ የውመል ቂያማ" "አላህ ሆይ! የትንሳኤ ቀን አታዋርደኝ።"[152]
138 -"አልላሁመ ኢንኒ አስአሉከል ሙዓፋተ ፊድ-ዱንያ ወልአኺራ" "አላህ ሆይ! እኔ በዱንያም ሆነ በአኺራ ጤናማነትን እጠይቅሀለሁ።"[153]
139 -"አልላሁመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ዒልሚን ላየንፈዕ፣ ወዐመሊን ላዩርፈዕ፣ ወቀልቢን ላየኽሸዕ፣ ወቀውሊን ላዩስመዕ" "አላህ ሆይ! እኔ ከማይጠቅም እውቀት፣ ወደ አላህ ከማይወጣ ስራ፣ ከማይፈራ ቀልብ፣ ሰሚ ከሌለው ቃል ባንተ እጠበቃለሁ።"[154]
140 -"አልላሁመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚነል ሀምሚ፣ ወልሐዘኒ፣ ወልዐጅዚ፣ ወልከሰሊ፣ ወልቡኽሊ፣ ወልጁብኒ፣ ወዶለዒድ-ደይኒ፣ ወኘለበቲር-ሪጃል" "አላህ ሆይ! እኔ ከጭንቀት፣ ከሀዘን፣ ከመልፈስፈስ፣ ከስንፍና፣ ከስስት፣ ከፈሪነት፣ ከከባድ እዳና በሰዎች ከመሸነፍ ባንተ እጠበቃለሁ።"[155]
141 -"አልላሁመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ ሚን ዐዛቢን-ናር፤ ወአዑዙ ቢከ ሚን ዐዛቢል ቀብር፤ ወአዑዙ ቢከ ሚነል ፊተኒ ማዞሀረ ሚንሀ ወማበጦን፤ ወአዑዙ ቢከ ሚን ፊትነቲድ-ደጃል" "አላህ ሆይ! እኔ ከእሳት ቅጣት ባንተ እጠበቃለሁ፤ ከቀብር ቅጣትም ባንተ እጠበቃለሁ፤ ግልፅ ከሆነም ከተደበቀም ፈተና ባንተ እጠበቃለሁ፣ ከደጃል ፈተናም ባንተ እጠበቃለሁ።"[156]
142 -"አልላሁመ ኢንኒ አስአሉከ ሸሀደተን ፊ ሰቢሊክ" "አላህ ሆይ! እኔ ባንተ መንገድ ላይ ሰማእትነትን እጠይቅሀለሁ።"[157]
143 -"አልላሁመኘፊር ሊ፤ አልላሁመጅዐልኒ የውመል ቂያመቲ ፈውቀ ከሢሪን ሚን ኸልቂከ ሚነን-ናስ፤ አልላሁመኘፊር ሊ ዘንቢ፤ ወአድኺልኒ የውመል ቂያመቲ ሙድኸለን ከሪማ" "አላህ ሆይ! ማረኝ፤ አላህ ሆይ! የትንሳኤ ቀን ከብዙ የሰው ፍጡሮችህ በላይ አድርገኝ፤ አላህ ሆይ! ወንጀሌን ለኔ ማረኝ፤ የትንሳኤ ቀን በተከበረ ስፍራ አስገባኝ።"[158]
144 -"አልላሁመህዲኒ ፊመን ሀደይት፤ ወዓፊኒ ፊመን ዓፈይት፤ ወተወለለኒ ፊመን ተወለለይት፤ ወባሪክ ሊ ፊማ አዕጦይት፤ ወቂኒ ሸርረ ማቀዶይት፤ ኢንነሁ ላየዚሉ መን ዋለይት፤ ተባረክተ ረበና ወተዓለይት" "አላህ ሆይ! ከመራህቸው ሰዎች መካከል እኔንም ምራኝ፤ ጤናማነትን ከሰጠህቸው ሰዎች መካከል ለኔም ጤናማነትን ስጠኝ፤ ከተወዳጃህቸው ሰዎች መካከል እኔንም ተወዳጀኝ፤

---

149 - ይህ የተወሰደው ከዐብደላህ ቢን ዑመር (ረዲየሏሁ ዐንሁማ) - አላህ መልካም ሥራቸውን ይውደድላቸውና - በተላለፈ ሐዲስ እንዲህ ከሚለው ቃል ነው: "የአላህ መልክተኛ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና እንዲህ ብለዋል: '(ያረጀ ልብስ እንደሚነትበው ኢማን በአንዳችሁ ልብ ውስጥ ይነትባልና አላህ ኢማንን በልባችሁ ውስጥ እንዲያድስ ጠይቁት።)'" ሐኪም 1/4 ላይ ዘግበው ሶሒሕ ብለውታል። ዘሀቢም ተስማምተውበታል። ሀይሠሚ በ"መጅመዑዝ-ዘዋኢድ" 1/52 ውስጥ ዘግበውታል። (ጦበራኒ በ"አልከቢር" ውስጥ ዘግበውታል። "ሰነዱም ሐሰን ነው" ብለዋል።) አልባኒም በ"ሲልሲለቱል አሐዲሢስ-ሶሒሐ" 4/113 ላይ በቁጥር 1585 ሐሰን ብለውታል።

150 አቡዳውድ በቁጥር 1549 የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በሶሒሕ ሱነን አቡዳውድ 1/424 ላይ ሶሒሕ ብለውታል።

151 ጦበራኒ "አድዱዓእ" ውስጥ 3/1425 ላይ በቁጥር 1339 የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በ"ሲልሲለቱል አሐዲሢስ-ሶሒሐ" 7/377 ላይ በቁጥር 3137 "ይህ ሐዲስ ሰነዱ ጥሩ ነው። ሁሉም ሰነዱ ላይ ያሉት ሰዎች "ተህዚብ" ውስጥ የተጠቀሱ ናቸው።…… አልኩኝ።" ብለዋል።

152 አሕመድ በሙስነድ ውስጥ 29/596 ላይ በቁጥር 18056 የዘገቡት ሲሆን ሙስነድን የከለሱትም "ሰነዱ ሶሒሕ ነው።" ብለዋል። ጦበራኒም በ"ሙዕጀሙል ከቢር" 3/20 ላይ በቁጥር 2524 "አልላሁመ ላ ቱኽዚኒ የውመል ቂያማ ወላ ቱኽዚኒ የውመል በእስ" "አላህ ሆይ! የትንሳኤ ቀን አታዋርደኝ። የጭንቅ ቀን አታዋርደኝ።" በሚል ቃል ዘግበውታል።

153 ኢብኑ ማጀህ በቁጥር 3851 የዘገቡት ሲሆን አልባኒም በሶሒሕ ኢብኑ ማጀህ 3/259 ላይና "ሲልሲለቱል አሐዲሢ-ስሶሒሐ" ላይ በቁጥር 1138 ሶሒሕ ብለውታል።

154 ኢብኑ ሒባን በቁጥር 2440 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በ"ሶሒሕ መዋሪደዝ-ዞምአን" 2/454 ላይ በቁጥር 2066 ሶሒሕ ብለውታል።

155 ቡኻሪይ በቁጥር 6363 የዘገቡት ሲሆን አነስ እንዲህ አለ: "የአላህን መልክተኛ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና አገለግል ነበርኩ። ከከፍታ በወረዱ ቁጥር "አልላሁመ ኢንኒ አዑዙ ቢከ…" ማለትን ሲያበዙ እሰማቸው ነበርኩ።"

156 ሙስሊም በቁጥር 2867 ዘግበውታል። በውስጡም "ከእሳት ቅጣት በአላህ ተጠበቁ። ከቀብር ቅጣትም በአላህ ተጠበቁ። …… " ብሎ ጀምሮ እስከመጨረሻው ተጠቅሷል።

157 ሙስሊም በቁጥር 1909 የዘገቡት ሲሆን ይህ ዱዓ "በእውነት አላህን ሰማእትነት እንዲያጎናፅፈው የጠየቀ ሰው ፍራሹ ላይ እንኳ ቢሞት አላህ የሰማእታት ደረጃን ያደርሰዋል።" ከሚለው የነቢዩ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና ንግግር የተወሰደ ነው።

158 ቡኻሪይ በቁጥር 4323፣ ሙስሊም በቁጥር 2498 ዘግበውታል። ይህ ዱዓም ነቢዩ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና ለዑበይድ አቢ ዓሚር ካደረጉት ዱዓና ለአቡ ቡርዳእ (ረዲየሏሁ ዐንሁማ) - አላህ መልካም ሥራቸውን ይውደድላቸውና ካደረጉት ዱዓ የተቀነጨበ ነው።

በሰጠኸኝ ነገር ባርክልኝ፤ ከወሰንከው ከመጥፎው ጠብቀኝ፤ እነሆ የተወዳጀኸው ሰው አይዋረድምና፤ ጠራህ ጌታችን ከፍም አልክ!"[159]
145 -"ረቢቕፊር ሊ ኸጢአቲ የውመድ-ዲን" "ጌታዬ በፍርዱ ቀን ወንጀሌን ማረኝ።"[160]
146 -"አስተቕፊሩሏህ አልዐዚመል-ለዚ ላኢላሀ ኢላ ሁወል ሐይዩልቀይዩሙ ወአቱቡ ኢለይህ" "ታላቅ የሆነውን፣ ያ ከርሱ በስተቀር በእውነት የሚመለክ የሌለውን፣ ህያውና በራሱ የቆመ የሆነውን አላህ ምህረት እጠይቃለሁ ወደርሱም እመለሳለሁ።"[161]
147 -"አልላሁመቕፊር ሊ ዘንቢ፤ ወአዝሂብ ጘይዞ ቀልቢ፤ ወአዒዝኒ ሚን ሙዷልላቲል ፊተን" "አላህ ሆይ! ወንጀሌን ማረኝ፤ የልቤን ከባድ ንዴትም አስወግድልኝ፤ አጥማሚ ከሆኑ ፈተናዎችም ጠብቀኝ።"[162]
148 -"አልላሁመ አሕዩይኒ ዓላ ሱንነቲ ነቢዩከ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) ወተወፍፋኒ ዓላ ሚልለቲሂ ወአዒዝኒ ሚን ሙዷልላቲል ፊተን" "አላህ ሆይ! በነቢይክ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና ሱና ላይ አኑረኝ። በርሳቸው መንገድም ላይ ሆኜ ግደለኝ። ከአጥማሚ ፈተናዎችም ጠብቀኝ።"[163]
149 -"አልላሁመሶሊ ዓላ ሙሓመድ ወዓላ አሊ ሙሓመድ ከማ ሶልለይተ ዓላ ኢብራሂም ወዓላ አሊ ኢብራሂም ኢነከ ሓሚዱን መጂድ ወባሪክ ዓላ ሙሐመዲን ወዓላ አሊ ሙሐመድ ከማ ባረክተ ዓላ ኢብራሂም ወዓላ አሊ ኢብራሂም [ፊልዓለሚን] ኢንነከ ሓሚዱን መጂድ" ትርጉሙም፡ "አላህ ሆይ! በኢብራሂምና በቤተሰቦቻቸው ላይ እንዳወደስክ ሁሉ በሙሀመድና በቤተሰቦቻቸው ላይም ውዳሴህን አውርድ፣ አንተ ምስጉንና የላቅክ አምላክ ነህና። አላህ ሆይ! በኢብራሂምና በቤተሰቦቻቸው ላይ በረከትህን እንዳሰፈንክ ሁሉ በሙሓመድና በቤተሰቦቻቸው ላይም በረከትህን አዉርድ። [በአለማቱ ውስጥ] አንተ ምስጉንና የላቅከው አምላክ ነህ።"[164]
ግርማውንና የስልጣኑን ልቅና የሚመጥን ምስጋና የአለማት ጌታ ለሆነው አላህ ይገባው። አላህ ሆይ! በነቢያችን ሙሐመድ ላይ፣ በቤተሰቦቻቸው ላይ፣ በባልደረቦቻቸው ላይ፣ እስከ ትንሳኤ ቀን ድረስ በተከታዮቻቸውም ላይ በመልካሙ ውዳሴህንና ሰላምህን አስፍን!

---

[159] አሕመድ በሙስነድ ውስጥ 3/249 ላይ በቁጥር 1723 የዘገቡት ሲሆን የሙስነድ ከላሾች በ3/249 "ሰነዱ ሶሒሕ ነው።" ብለዋል። ይህ ዘገባ በሌሎች ዘገባዎች በዊትር ላይ ተገድቦ እንደመጣው ሳይሆን ልቅ ሆኖ የመጣ ነው። በዚህ ዘገባ ላይ አነስ (ረዲየሏሁ ዐንሁ) - አላህ መልካም ሥራቸውን ይውደድላቸውና እንዲህ ብለዋል: "ይህን ዱዓ ያስተምሩን ነበር። ...."
[160] ሙስሊም በቁጥር 214 ዘግበውታል። "ለነቢዩ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና 'የአላህ መልክተኛ ሆይ! በጃሂሊያ ዘመን ኢብኑ ጁድዓን ዝምድናን ይቀጥል ነበር፣ ሚስኪኖችን ያበላ ነበር። ይህ ስራው ይጠቅመዋልን?' ተብለው ተጠየቁ። እርሳቸውም 'አይጠቅመውም። እርሱ አንድም ቀን ጌታዬ የምንዳ ቀን ወንጀሌን ማረኝ አላለምና።' ብለው መለሱ።"
[161] ቲርሚዚይ በቁጥር 3577 የዘገቡት ሲሆን አልባኒ በሶሒሕ ቲርሚዚ 3/469 ላይ ሶሒሕ ብለውታል። "ይህንን ያለ ከጂሀድ ሸሽቶም ቢሆን እንኳ አላህ ይምረዋል።"
[162] ይህ ዱዓ ነቢዩ (ሶለላሁ ዐለይሂ ወሰለም) የአላህ ሶላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና ለዓኢሻ (ረዲየሏሁ ዐንሃ) - አላህ መልካም ሥራዋን ይውደድላትና "አልላሁመቕፊር ለሃ ዘንበሃ ወአዝሂብ ጘይዞ ቀልቢሃ፤ ወአዒዝሃ ሚን ሙዷልላቲል ፊተን" "አላህ ሆይ! ወንጀሏን ማራት፤ የልቧን ከባድ ንዴት አስወግድላት፤ ከአጥማሚ ፈተናዎችም ጠብቃት።" ብለው ካደረጉላት ዱዓ የተወሰደ ነው። ኢብኑ ዓሳኪር በሰነዱ በ"አልአርበዒን ፊ መናቂቢ ኡምመሃቲል ሙእሚኒን" ውስጥ በገፅ 85 ከዓኢሻ (ረዲየሏሁ ዐንሃ) - አላህ መልካም ሥራዋን ይውደድላትና ዘግቦታል። እንዲህም ብሏል "ይህ ሐዲሥ ሶሒሕና ሐሰን ነው። ከበቂየህ ቢን ወሊድ ሐዲሶች ነው።" ኢብኑ ሱኒይም በተመሳሳይ በ"ዐመሉል የውሚ ወልለይለህ" ውስጥ በቁጥር 457 ዘግበውታል። በሌላ የኢብኑ ሱኒይ ግልባጭ ደግሞ: "ወአጂርኒ ሚነሽ-ሸይጧን" "ከሰይጣንም ጠብቀኝ" የሚለው "ሚን ሙዷልላቲል ፊተን" "ከአጥማሚ ፈተናዎች" በሚለው ቦታ ተተክቶ መጥቷል። የአልባኒ "አድዶዒፋህ" ውስጥ በቁጥር 4207 ላይ ስለ ሐዲሱ ዘገባ ይመልከቱ። ይህንን ሐዲሥ አሕመድ ውስጥ ከኡሙ ሰለማ (ረዲየሏሁ ዐንሃ) - አላህ መልካም ሥራዋን ይውደድላትና በቁጥር 26576 2/44 ላይ በተመሳሳይ የተዘገበ የሚያጠናክረው አለ። ቃሉም: "አሏሁመ ረበ ሙሓመዲን ነቢዪ እቕፊር ሊ ዘንቢ ወአዝሂብ ጘይዞ ቀልቢ ወአጂርኒ ሚን ሙዲላቲል ፊተኒ ማ አሕየይተና" "የነቢዩ ሙሐመድ ጌታ የሆንከው አላህ ሆይ! ወንጀሌን ማረኝ። የልቤን ከባድ ንዴት አስወግድ። እስካኖርከን ድረስ ከአጥማሚ ፈተናዎች ጠብቀኝ። በይ!" የሚል ነው። ሀይሠሚ በ"መጅመዑዝ-ዘዋኢድ" ውስጥ በ10/27 ሐሰን ብለውታል። ይህ ሐዲሥ ጦበራኒ ዘንድ በ"ሙዕጀሙል ከቢር" 23/338 ላይ በቁጥር 785 "ማ አሕየይተና" "እስካኖርከን ድረስ" ከምትለዋ ውጪ ተዘግቧል። ከኡሙ ሀኒእ (ረዲየሏሁ ዐንሃ) - አላህ መልካም ሥራዋን ይውደድላትና ይህንን ሐዲስ የሚያጠናክር እንደተላለፈው እንዲህ አለች: "የአላህ መልክተኛ ሆይ! የምለምንበት የሆነን ዱዓ አስተምሩኝ! እርሳቸውም 'አሏሁመ ቕፊር ሊ ዘንቢ... ' 'አላህ ሆይ! ወንጀሌን ማረኝ!......በይ!' በማለት መለሱላት።" ኸራኢጢ በ"ኢዕቲላሉል ቁሉብ" ውስጥ በቁጥር 52 በ"መሳዊኢል አኽላቅ" በቁጥር 323 ዘግበውታል።
[163] በይሀቂ በ"አልኩብራ" 5/95 ላይ ከኢብኑ ዑመር ዱዓ እንደሆነ አድርገው ዘግበውታል። ኢብኑል ሙልቂንም በ"በድሩል ሙኒር" 6/309 ላይ ጠቅሰውታል። ከዷያእ በመያዝም "ሰነዱ ጥሩ ነው።" ብሏል። ኢብኑ መስዑድ (ረዲየሏሁ ዐንሁ) - አላህ መልካም ሥራቸውን ይውደድላቸውና እንዲህ ብለዋል: "አንዳችሁ አላህ ሆይ! እኔ ከፈተና ባንተ እጠበቃለሁ። አይበል። ማንኛውም ሰው በፈተና የተከበበ ነው፤ ምክንያቱም አላህ እንዲህ ይላልና: {ገንዘቦቻችሁና ልጆቻችሁ ፈተና ናቸው።} [አትተጛቡን:15] ይልቁንም ማንኛችሁም የአሏህን ጥበቃ ሲለምን የአሏህን ጥበቃ የሚለምነው ከአጥማሚ ፈተናዎች ለመጠበቅ ይሁን።" ኢብኑ ጀሪር በተፍሲራቸው 13/475 ላይ በቁጥር 15912 ዘግበውታል። ኢብኑ በጧልም በሶሒሕ ቡኻሪይ ማብራሪያቸው 4/13 ላይ ጠቅሰውታል።
[164] ቡኻሪይ በቁጥር 3370 የዘገቡት ሲሆን በቅንፉ ውስጥ ያለው ደግሞ ሙስሊም ውስጥ ከአቡ ሁረይራ (ረዲየሏሁ ዐንሁ) - አላህ መልካም ሥራውን ይውደድለትና - በቁጥር 405 የተዘገበ ነው።